

№ 523

№ 6. HERMES

EESTI KAUBANDUSE JA
KUULUTUSTE LEHT

DAS ESTNISCHES HANDELS-
UND ANNONCENBLATT

„Polaris“

Eesti Kinnituse Aktsia Selts, Tallinnas

(Berliini Kinnitusliidu „Deutscher-Lloyd-Konzern“ kaaswastu-
tusel. Vastutuskapitaal üle 100.000.000 Saksa marga).

— Toimetab kõiksugu —

tule- & weokinnitusi linnas ja maal

Juhatus: Tallinnas, Wana Wiru tänav nr. 12
(Eestimaa Wabrikantide Ühisuse majas)

Kõnetraat 14-41. — Agendid igas linnas. — Telegr. aadr.: „Polaris“.

Kümme aastat Tartus töötanud. — Ministeeriumi lubaga Tallinnas awatud.

Fr. Kangro & Ko.

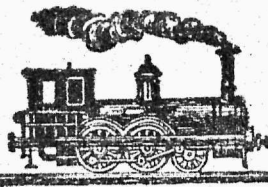
I. järgu wahetalit. kontor

Tallinnas, Kuninga tän. nr. 6. — Awatud kella 9—2 ja 4—5.

Kontor wõtab enese peale: linnamajade, wabrikute,
weskite, talude, metsade, laewade, kaupluste,
ärde, kõiksugu liikuwa waranduse ja kaupade

= ostmise ja müümise wahetalitust. =

Lähemal ajal ilmub
Eesti tollitariif
Saksa keeles

Sisuks peale sisse- ja väljaveotariifi, taratabeli ja keelatud kaupade nimestiku veel hulk artiklid tolli, börse, tööstuse ja sadama tegewuse kohta. Peale selle Eesti-Inglis ja Eesti-Soome kaubaleping ja kõik muud määrused tollitariifi-alal. Umbes 500 lehekülge.

Hind ilukõites 500 marka ettetellimisel.

Tellimisi wõetakse vastu „HERMES'I“ kont.
Wana Posti tän. 7, k. 9—5 p. l.

In allernächster Zeit erscheint der
Allgemeine estnische Zolltarif
in deutscher Sprache.

Das Werk umfasst ausser dem Ein- und Ausfuhrtarif, die Taratabelle, das Verzeichnis der zur Einfuhr verbotenen Waren, den Warenindex, wie auch eine Reihe Artikel informatorischen Inhalts über Börsen-, Industrie- und Hafenwesen Estnis, desgl. den estnisch-britischen und den estnisch-finnischen Handelsverträge. Der Preis dieses einzigartigen und von der Geschäftswelt schon längst vermissten Werkes beträgt bei Vorausbestellung; (elegant gebunden.) E.M. — 500.

Vorausbestellungen — bei Verlag „HERMES“
Alte Poststrasse Nr. 7.

Tehnika ja tööstus büroo „Energia“

Tallinnas, Suur Karja tän. 11. Kõnetr. 7-09. Tel. adr. „Energia Tallinnas“.

Walmistab elektrimotoore, õhupuhastajaid (wentilaatore), transformatoore, armatuure, ja elektri kellasi. Eestis ainukene sellesarnane ettevõte. Wõtab vastu dünamode ja mootoride ümberpunumise (wikeldamisi) ja paranduse töid.

⊗ Spetsiaal kirjutus ja arwemasinate parandustöötuba. ⊗

⊗⊗⊗⊗ Rutulised tööd saawad 24 tunni jooksul walmis tehtud. ⊗⊗⊗⊗

Mehaaniker saadetakse kohe esimesel nõudmisel kohale. } Müüb ladust: Kirjutus-, arw-, õmblus-, kudumise-masinaid ja
Wõetakse õmblus- ja kudumise-masinaid parandada. } nende osasi, õmbluse- ja kudumismasinate nõelu.

„Sakala“

Riidekauba ladu
Tallinnas, Vana Posti tänav nr. 8.

Soovitab:

Naisterahva tualettideks

igaseltsi siidi, poolsiidi,
villast ja poolvillast riiet.

**Meesterahva ülikonna-, palitu-
ja voodririid**

Inglise, Prantsuse, ja kodu-
maa paremaid vabrikuid.

Manufakturwaren Lager
Reval, Vana Posti tänav Nr. 8.

Empfiehl:

Für Damen-Toiletten

verschiedene Sorten von: sei-
denen, halbseidenen, wollenen
und baumwollenen Stoffen.

**Für Herren: Anzug-, Paletot-
und Futterstoffe**

aus besten englischen, französischen
und einheimischen Fabriken.

Kasulik ostukoht Günstige Einkaufsstelle
leerilastele ja pruutpaaridele. f. Konfirmanden u. Brautpaare.

Aktsia Selts „PROGRESS” — Tallinnas

Wana Posti tänav nr. 6, krt. 3.

Kõnetr. 4-70. Telegrammid: „Progress — Tallinn.“

LIKÖORI TEHÄS TÄIELIŠE TEHNILISE SIŠSESEADEGA.

Export — Import — Transit

Kirjutusmasinate kontor ja parandustöökoda Vennad E. & A. LOUN & V. SCHITIKOFF

Tallinn, Rataskaevu tänav 12. Tel. 13-37.

Müüb:

Kirjutusmasinaid,
Arvemasinaid,
Numeraatorid,
Kirjutusmasina linte,
Kopeerpaberit,
Vahapaberit,
Schapirograafi paelu, j. n. e.

Ainsam Eestis täiesti sisseseatud
parandustöökoda kirjutusmasi-
nate, arvemasinate jne. parandamiseks.

Verkauf:

Schreibmaschinen,
Rechenmaschinen,
Nummeriermaschinen,
Schreibmaschinen Farbbänder,
Kohlepapiere,
Wachspapiere,
Schapirograph Bänder etc.

Einzig in Eesti vollständig eingerichtete
Reparatur-Werkstätte für Schreibmaschinen,
Rechenmaschinen etc. etc.

Texter & Frahne G. m. b. H.

Berlin, S. O. 16.

Valmistavad ja veavad välja patent-tööriistu ja saage, elektriportselaani ja materjaali, kange ja nõrga voolu tarvis patareisid, kõiksuguseid tarbeasju.

Uudis:

Kokkuhoiukolded, isesõltvad motorkaptsaad.

Esitaja; G. Wiekmann, Insener, Pikk tän. 39, Tallinnas.

Texter & Frahne G. m. b. H.

Berlin, S. O. 16.

Fabrikanten und Exporteure von Patentwerkzeugen und Sägen, Elektroporzellane und Materialien für Starke- und Schwachstrom Batterien. Gebrauchsgegenstände aller Art.

Neuheiten:

Sparherde, fahrbare Motor-Kaptsägen.

Vertreter; G. Wiekmann, Ingenieur, Langstr. 39, Reval.

Põllumeestele ja sulgloomakasvatajatele!

„Standard” kiirkondiweskid.

Elektriga ja petrooleumiga
Haudumise masinad.

Nuumamise masinad.

Lähemaid teateid Eestis annab kirjalikult **R. ZERO**, Tallinn, Postkast 240 ja Eesti Sulg- ja Wäikeloomakasvatuse edendamise Seltsi kantseleis, Tallinn, Waksali puist. 1, k. 1.

Bernhard Mäns'i trükikoda

Tallinn — Lai tän. nr. 5 — Telefon nr. 704

walmistab trükitöösid maitserikkalt ja hästi kaubandusele, tööstusele, ametiasutustele, :::: seltsidele, koollidele, eraisikutele jt. ::::

Eritööstus: **Wärwitruk** :: Reklaam-trükitööd

Bernhard Mäns Buchdruckerei

Tallinn — (Reval) — Lai tän. nr. 5 — Telephon 704

Anfertigung von Drucksachen aller Art in mustergiltiger moderner Ausstattung für Handel, Gewerbe, Behörden, Vereine, Schulen, :::: private und andere Zwecke ::::

Spezialität: **Farbendruck, Reklame-Druckarbeiten**

CARL LASSEN

Asutatud
1871

Ekspeditsiooni ja laevaäri

Asutatud
1871

Hamburg I, Mönckebergstrasse 7
Bremen, Bornstrasse 17
Lübeck, Gr. Alte Fährre 20/2
Stettin, Gr. Lastadie 92
Danzig, Stadtgraben 5
Emden, Schweckendiecksplatz 5
Flensburg, Rathausstrasse 8
Berlin, N. W. 52 Paulstrasse 33/4
Leipzig, Grimm, Steinweg 2, II.
Dresden-A., Schlosstrasse 6, II.
Chemnitz, Königstrasse 36
Breslau, Viktoriastrasse 118/20
Prostken, Hauptstrasse
Köln a. Rh., Gereonshaus
Aachen, Turmstrasse 180
Frankfurt a. M., Kaiserstrasse 73
Mannheim, Rheinstrasse 9
Kaiserslautern, Mainzerstrasse 48
Ludwigshafen a. Rh. Friesenheimer
St. 47
Worms, Hafenstrasse 28

Heilbronn a. N. Klarastrasse 2
Karlsruhe, Kaiserstrasse 73
Pforzheim, Bahnhofplatz 4
Offenburg, (Baden) Am Güterbahnhof
Freiburg i. Br., Bismarckstrasse 16
Schramberg, Hebelstrasse 1
Schwenningen a. N., Am Güterbahnhof
Stuttgart, Friedrichstrasse 32
Nürnberg, Eilgutstrasse 5
Regensburg, Neuhausstrasse
Ulm a. D., Hirschstrasse 11
Passau, Theresienstrasse 26
Wien I., Schottenring 32
Salzburg, Gniglerstrasse 57
Rotterdam, Westerkade 24
Stockholm, Slussplan 63 a
Gothenburg, Kungsgadan 4
Christiania, Raadhugaden 5b
Copenhagen, Amaliegade 37
Esbjerg, Fiskerihavn
Lissabon, Rua dos Correios 92

TALLINNAS

Ekspeditsioon- ja transport-ühing CARL LASSEN

W. Sadama tän. 11.

Kõnetraat 7-59 ja 15-37.

Tolliklareerimine. Ekspeditsioon. Inkasso. Laduruumid.

Aidad linnas ja sadama piirkonnas ühes raudteeharu sissekäiguga.

Telegrammi aadress kõigis paikades: „CARLASSEN“. Lissaboni osakonnale: „GAQUINO“.

Autogeeniline metallide kokkukeetmise tööstus

A. TRUTS

Tallinnas, Kalarand, Ranna tän. nr. 1.

Kõnetraat nr. 17—65.

Igasuguste masinate, laevade, vedurite ja nende katki läinud tsilindrite kokkukeetmine. Igasüsteemiliste (samuti ka laeva) aurukatalde, ahterstevni, propellerite, kõrge ja madala survega aurutorude kokkukeetmine. **Põllutööriistade** ja nende katki läinud osade kokkukeetmine. Toimetan igasuguste metallide, nagu raua, terase, malmi, vase, alumiini-umi jne. autogeenilist kokkukeetmist koha peal ja töökojas **alandatud hindadega**.

HEINRICH **LANZ** MANNHEIM

Ida-osakond, Tallinna harubüroo

Telegrammi aadress:
OSTLANZ-TALLINN

Harju tänav 29.

Kõnetraat Nr. 4—87.

Stationsaarsed lokomobiilid

kõigiks tegevusharudeks 7—650 H. J-ni iga kütte jaoks, nagu kivisüsi, puu, kännud, hõvellaastud, turvas, õli.

Sõitvad lokomobiilid

väljatõmmatavate ja lokomotiiv-kateldega.

Isesõitjad

üldtunnustatud ehituses mitmes suuruses.

Traktorid

bensiini ja bensooli jaoks mitmetersalaste atrade, veeriistade vedamiseks ja masinate käimapanemiseks.

Maakorraldus-mootorid

Lagendikkude ja turvasmaa kultiveerimiseks ja kasutamiseks.

Isesõitvad mootorlokomobiilid

raskeõlide küttega, rehepeksu- ja teiste masinate käimapanekuks.

Aurupeksu-garnituurid

üldtunnustatud ehitusega ja sõitvate lokomobiilide ja isesõitjatega, kohaliste olude kohased. Mootor-peksumasinaid, Göpel-peksumasinaid, Käsi-peksumasinaid, Puhastusveskid, Toidulõikajad, Hobu-Göpelid, Nairi-lõikajad, Toidu parandusmasinaid, Sõre- ja pehmejahu masinaid, Jahupuhastus-apparaadid.

Piimaseparaatorid

vähemaist suuremaini.

Lõikusmasinaid

Viljaniitjad, Heinaniitjad, Hoburehad. Kõik masinaid paremas ehituses, sündsad kohalistes oludes.

PILLING & WOLFF

Tallinnas, Harju tän. 29.

Kõnetraat 4-87

Telegrammi aadress: Estringolf.

Elatustarvete osakond.

Alaline ladu:

jahu

suhkurt

riisi

mannat

ja muud kaupe.

Tehniline osakond.

Võtan oma peale täielikkude vabrikute sisseadete valmistamise.

Ahjud vedelate põletisainete jaoks, nagu: masuut ja põlevkivi-õli.

Ahjud alaväärsete põletisainete jaoks, nagu: puud, turvas, kännud, laastud ja leek.

Kunstlikud tõmbesiseseaded — korstna-ümberehituste asemel.

Töötoa masinaid:

treipingid, puurmasinaid ja lihvimismasinaid.

Metsandusmasinaid: kännumurdjad, puhmaraiujad ja puulõhkesiseseaded.

Puutööstusmasinaid.

Linapuhastusmasinaid.

Armatuurid igaks otstarbeks.

Pakkimissiseseaded asbestist ja gummist.

Masinarihmad nahast, balatast ja kaamelikarvast.

Õli igaks otstarbeks, nagu kuumauru- ja täisauru tsilinderõli, masinaõli, hüübemääre.

Petrooleum, bensiiin, bensool.

Laevatalitus ja Ekspediitori-kontor

TALLINN. OSKAR STUDE TALLINN.

Suur Brookusmägi 14. - Telegr. adr. „STUDEOS“
Kirjakast 63. - Kõnetraat Nr. 705, 12—48, 118.

Toimetab kaupade sisse- ja väljavedu
ühes kinnitamisega, kaupade tolli-
mist, edasisaatmist raudteega.
Oma laduruumid sa-
damas ja kaanali
juures raudtee
ühendusega.

PRAAMID ja PUKSIIRLAEVAD.

JOH. LUKK & Co

Ekspeditsioon-Komisjon

Weokinnitused.

Tolliklareerimine.

Kontori tel. 196.

Tolliameti t. 13-99.

Spedition-Kommission

Versicherungen.

Schiffsklarierungen.

Comptoir Tel. 196.

Zollamt „ 13-99.

Tallinn (Reval) S. Kloostri t. 2.

Rootsi punschitehas „CALORICA”

Üleriiklisel Põllutöönäitusej 1921 kõrgema auhinnaga
Kuld aurahaga kroonitud.

Rootsi punsch

Prima Punsch	40	Kraadi	Kange
Caloric Punsch	35	„	„
Swensk Punsch	28	„	„

Saadawal igast restoraanist ja wiinakauplusest.
Aktsiisiwalitsuse loaga võib Rootsi Punschi saada ka suuremal arwul otse-
kohe „CALORICA“ punschitehase ladust: Tallinnas, Lai tän. 23. Kõntr. 15-53.

Telegrammide aadress: „**Tallinn Calorica**“.

„Waba Maa“ poole pööravad kõik,

sest

„Waba Maa“ on kõige mõjuvam leht
„Waba Maa“ toob kõige wärskemaid teateid
„Waba Maa“ ilmub igapäew piltidega.

„Waba Maas“ kuulutavad kõik,

sest

„Waba Maa“ on kõige loetavam leht,
„Waba Maa“ leiab igale poole teed,
„Waba Maas“ kuulutamine tasub enese kümnekordselt.

Üksiknumbri müük igal pool. Tellimiste wastuwõtmine
kõikides postiasutustes. Kuulutuste wahetalitajad üle riigi.

Aadress: **Tallinn, „Waba Maa“**

Likööri ja napsi vabrik O-Ü „VERITAS“

TALLINN,
Dunkri tän. nr. 4.
Kõnetraat 13-17.

The Liquor and Spirit Factory Joint Stock Co „VERITAS“

TALLINN, (Reval) Eesti
Dunkti tän. nr. 4.
Phone: 13-17.

Liköörid ja napsid

Võistlemata kõrges headuses.

Oma destillatuur.

Üleriiklisel põllutöö väljanäitusel kaks I. auhinda.

Exporters of Estonian

Liquors and Spirits.

Export to all Countries in any quantity.

Of our own distillation.

Delivered at the lowest possible prices.

BIRK'I wärwimise ja keemialik puhastuse äri. Tallinnas

Asutatud 1820 a.

Maakri tän. 23.

7 kuldauraha ja Grand-Prix 1904—8.

Wõtab wärwimiseks ja puhastuseks riideid wastu —
**wanutab, pressib, shäärrib, dekateerib
ja apreteerib.**

Töö täiesti korralik ja hinnad mõõdukad.

Laewasõidu ja Merikaubanduse Edendamise Seltsi
„LAEVANDUS“ e“ väljaandel ilmub teist aastat
**Eesti kalameeste hääl-
kandja, eri-ajakiri „KALAASJANDUS“**

aadress: Tallinn, Eesti, Meripuiestee nr. 5,

millist lehte loewad kõik kalamehed, kalakaupmehed ning teised kalaasjandusest huwitatud ringkonnad, mitte ainult
Eestis, waid ka kõigis naaberriikides.

Sellepärast on „KALAASJANDUSSE“ mahutatud kuulutused alati andnud kõigeparemaid järeldusi, asjaolu,
mida wääriliselt ja kasuga hindand, kõik need rohkearwulised Eesti- ja väljamaa ärid, kelle kuulutusi näha wõib igas
„Kalaasjanduse“ numbris.

Raamatuid igalt erialalt

soowitan rikkas walikus, iseäranis neid,
mis nüüdsel ajal wäga haruldased on.

Arstiteadus

Tehnika

Õigusteadus

Majandusteadus

Keeleteadus

Mötteteadus

Hingeteadus

Kaswatusteadus

Romaanid

Nowellid

Jutustused

Luule

Kunst

Teadus

Reisikirjeldused

Noortekirjandus

j. n. e.

JOH. W. ABRELTHAL. Raamatu ja noodiäri
Tallinnas, Wana Posti tän. 7. Sissekäik hoowist.

Posti kaudu tellimised toimetatakse ruttu ja korralikult, üksnes tõelisi posti saatekulusid arwesse wõttes.

**Joh. W. Abrelthal'i Eesti-,
Wene-, Saksa- ja
Inglisekeelsest**

LAENURAAMATUKOGUST

on kõik Eesti-, Wene-, Saksa- ja Inglisekeeles ilmunud paremad jutu- ja teaduslikud raamatud päris wäheste raha eest lugemiseks saada. Rohkem nõuetawatest raamatutest on mitu eks. kogus olemas, nii et alati saadawal on. Soowi peale saadan ka posti kaudu raamatuid kodu kätte. Saatmise kulud on lugeda wõtja kanda.

Joh. W. Abrelthal'i noodiäri

soowitab alati suures walikus kõiksugu noote lauluks ja mänguks

PILTPOSTKAARTE

suures ilusas wäljawalikus. Hulgawiisi ja lendawa posti jaoks hinna alandus.

Kõige kohalitem sisseostukoht jällemüüjatele ja suuremal hulgal tarwitajatete,

Ostan eestikeelset wanemat Kirjandust ja maksan head hinda.

Iseäranis wanemaid ajakirje ja jutulisid ning romaane: Graf Monte Kristo, Irmgard, Rosa Burger, Ilus wabrikuneiu, Krakau lossisaladused, Rosza Sander, Garibaldi, Mustkapten, Margaretha Steinheil, Leichtweiss j. n. e.

Tallinnas.
Pikk tän. nr. 17
Börsekelder.

„EMLO”

Reval.
Langstr. № 17,
Börsenkeller.

Telefon nr. 1602.

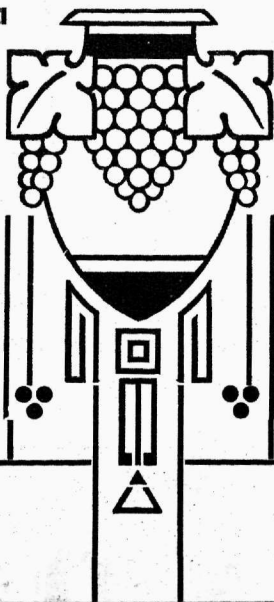
Eesti marjawiina ja likööriwalmistamise O.-Ü. — Estl. Ges. für Beerenwein & Likörfabrikation.

Esimene ja kõige wanem ettevõtte Eestis.

ERIALA:

K o d u m a a
marjaliköörid,

walmistatud ainult puhastest
omatehtud marjamahladest.

Erstes & ältestes Unternehmen in Estland.

SPEZIALITÄT:
Einheimische
Beerenliköre,

verfertigt nur aus reinen selbst-
zubereiteten Säften.

E k s p o r t.

E x p o r t.

O.-Ü. A. R. TULWER

Elektro - mehaanika ja Galwanotehnika tööstus.

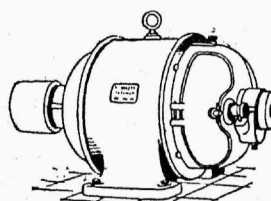
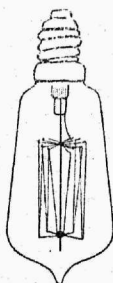
Telegrammi aadress
Tulwer, Tallinnas.

Tallinnas, Kopli tän. № 2.

Tel. öösine 16-49
Tel. päevane 8-59

Elektro mehaanika:

Ehitab ja korraldab elektri valgustuse sisseseadeid ja elektri-
jõu jaame, parandab igasugu elektri masinaid ja aparate
ja valmistab uusi. Kõik tööd saavad tehtud vilunud insener
juhatusel. Eelarved ja nõuanded maksuta. Montöörid alati
saadaval öösel ja ka päeval ka väljasõiduks. Ainuke suur-
rem sellesarnane tööstus Eestis.

Galvano tehnika:

Kuldab, hõbetab, nikeldab, vasetab, tsingib, tinutab, sea ja inglise tinaga, elektri abil, — igasugu
metallasju. Kunstasjad, majapidamise riistad. Laeva tarbeaineid j.n.e.

Ainukene suurem Galvanotehnika tööstus Eestis.

Töö kõigiti korralik ja kiire.

Hinnad võistlemata.

EESTI KAUBANDUS- JA
KUULUTUSLEHT
ILMUB
6 KORDA AASTAS

HERMES

DAS ESTNISCHE HAN-
DELS U. ANNONCENBLATT
ERSCHEINT
6-MAL JÄHRLICH.

WÄLJAANDJA JA TOIMETUS: EESTI, TALLINN, WANA POSTI TÄNAW 7.
J. W. ABRELTAL.

KIRJADE ADDRESS: TALLINN, POSTKAST 60

POSTADRESSE: TALLINN, EESTI, POSTFACH 60

Kuulutuste hinnad:

Kaante küljel:	Kuulutusküljel:
I kaane külj Emk. 15.000.—	Terve külj Emk. 4000.—
Sisemised kaaned 8.000.—	1/2 " " 2000.—
Wiimane kaanek. 12.000.—	1/4 " " 1000.—
	1/8 " " 500.—
	1/10 " " 300.—
	Kuulutused tekstis 100% kallimad.
	Kuulutused teksti eel 50% kallimad.
	Tellimishind: 100.—Emk. aast., poolaastas 60.—Emk.
	üksiknumber 20.—Emk.

HERAUSGEBER: J. W. ABRELTAL.

Geschäftsstelle und Schriftleitung:
TALLINN, EESTI, WANA POSTI TÄN. 7

Erfüllungsort: Tallinn, Handels &
Industrie Bank, Girokonto Nr. 587.

Manuskriptsendungen an die Schrift-
leitung des „Hermes“.

Nachdruck mit genauer Quellenangabe
gestattet.

Anzeigenpreise:

Umschlagseiten		Anzeigenseiten:	
I Seite Emk. 15.000.—	1/2 Seite Rmk. 4000.—		
II u III „ 8.000.—	1/4 „ „ 2000.—		
IV (äussere) „ 12.000.—	1/8 „ „ 1000.—		
	1/10 „ „ 500.—		
	1/10 „ „ 300.—		
	Im Text um 100% höher.		
	Gegenüber dem Text 50% höher.		
	Abonnement: jährlich: 100.—Emk., halbjährlich: 60.—Emk., Einzelnummer 20.—Emk.		

Nõ 6

November 1921.

Nõ 6

Kaubandus-tööstuse koda ja tema tähtsus ärilises elus.

Pikemat aega on Eesti ajalehtedes kõnet olnud Kaubandus-tööstuse Kojast. Nimetatud koja tarwilikust on rõhutatud Eesti kaupmeeste kongressidel, märgukirjades Walitsusele, on toonitatud temast ka kõikides, ilma erandita loetawamates Eesti päewalehtedes. Wiimasel ajal teadsid päewalehed koguni teatada, et Kaubandus-tööstuse Koda seaduse eelnõu Kaubandus-tööstuse Ministeeriumist Wabariigi Walitsuse kaudu Riigikogule kinnitamiseks ette pannakse.

Nii võime siis loota, et kui asi mitte mõnda ootamata pöoret ei wõta, meil hiljem aasta pärast Kaubandus-tööstuse Koda Eestis ellu astub.

Wäljamaal ei ole sarnased Kojad uudiseks. Saksamaal töötab Kaubanduskoda lahus Tööstuskojast, kuid see ei muuda asja, sest niihästi kaupmeestel kui ka töösturitel on oma kutseasutus, mis nende kutseesse puutuwaid asju korraldab, ilma et walitsuse asutustel waja oleks kaupmeeste wõi töösturite sisesse koraldusesse ennast segada. Inglismaal on kaupmeestel juba hallist ajast peale oma kindlad kutseasutused. Ka meie wennasrahwal soomlastel ei puudu sarnane asutus, mis Keskus-Kauppakamari nime all tuntud ja Helsingi börse juures töötab. Eestis on tarwidus sarnase asutuse järele niisama suur, wõib olla weel suuremgi kui mujal, sest Eesti kaubandus nõuab weel palju rawitsemist, enne kui sõjaagsetest spekulatsiooni paisetest lahti saab; Eesti tööstus nõuab iseäralikku hoolt ja tähelepanu, kui mitte ei soowita, et meie tööasutused omi uksi ei peaks sulguma. Ühesõnaga: Kaubandus-tööstuse Koda on meil Eestis ärielu terwendamiseks hädasti waja.

Kui nii, mis oleks siis Kaubandus-tööstuse Koda eesmärk? See küsimus on küllalt nii tähtis, et selle juures pisut pikemalt peatada maksab.

Selle küsimuse peale annab meile wastuse kawatsetawa Koda seaduse § 1, mis järgmine:

a) Ühendada autonoomsetel alustel Eesti Wabariigi piirides Kaubandus-tööstuse alal tegewuses olewaid isikuid ja ettewõtteid kaubanduse ja tööstuse üldistest ja eritarbete ja huwide esituseks ja kaitseks kui ka kaubandus-tööstuslise tegewuse korraldamiseks riigi huwidele wastawas sihis;

Die Handels- & Industrie-Kammer und ihre Bedeutung im geschäftlichen Leben.

Schon seit längerer Zeit wird in der estnischen Presse die Frage der Handels-Kammern erörtert. Die Notwendigkeit solcher Kammern ist auf dem Kongresse der estnischen Kaufleute betont worden, ferner in Denkschriften an die Regierung und in allen ohne Ausnahme grösseren estnischen Tagesblättern. In der letzten Zeit brachte die Presse sogar die Nachricht, dass das Gesetzprojekt der Handels Industrie-Kammer vom Handels- und Industrie-Ministerium durch die Regierung der gesetzgebenden Institution (Riigikogu) zur Bestätigung vorgelegt wird.

So können wir hoffen, wenn in der Sache keine unerwartete Wendung eintreten sollte, dass in Jahresfrist die Handels- & Industrie-Kammer in Eesti tatsache sein wird.

Im Auslande sind solche Kammern nichts Neues. In Deutschland arbeiten die Handels-Kammern getrennt von den Industrie-Kammern, doch ändert dieses an der Sache garnichts, denn ebenso wie die Kaufleute haben auch die Industriellen ihre Berufsinstitutionen, welche ihre Interessen fördern, ohne dass die Regierungsinstitutionen sich in die kaufmännischen wie industriellen inneren Angelegenheiten zu mischen brauchen. In England haben die Kaufleute schon seit grauen Vorzeiten ihre Berufsinstitutionen. Auch unserem Brudervolke, den Finnen, fehlen solche Institutionen nicht. Sie sind unter dem Namen „Keskus Kauppakamari“ bekannt und wirken an der Helsingforsor Börse. In Eesti ist der Bedarf nach solchen Institutionen ebenso gross, ja vielleicht noch grösser wie in den anderen Ländern, denn der estnische Handel muss einer gründlichen Kur unterzogen werden, wenn er sich von den kriegszeitlichen Spekulationsgebrehen befreien will. Die estnische Industrie erfordert besondere Sorgfalt und Aufmerksamkeit, wenn man vermeiden will, dass unsere industriellen Unternehmungen gezwungen werden, ihre Arbeit einzustellen. Mit einem Worte: die Handels-Industrie-Kammer ist bei uns in Eesti für eine Gesundung des Geschäftslebens dringend notwendig.

Was wäre der Zweck einer Handelskammer? Diese Frage ist so wichtig, dass sie einer längeren Erörterung bedarf.

b) kaubandusele ja tööstusele üleüldiskasulikkude asutuste asutamine, ülespidamine ja toetamine;

c) walitsuse, omawalitsuse ja seltskondliste asutustele kaasaaitamine kaubanduse ja tööstuse edendamiseks ja korraldamiseks tarwisminewate abinõude otsimisel ja tarwitusele wõtmisel, faktiliste teadete kogumise ja teadaandmise teel, kaubanduse ja tööstuse seisukorrasst kogu Eesti ehk tema mõnes osas, ettepanekute esinemine ja heaksarwamiste teatamine.

Nii lühidalt Koja eesmärk kuiwa seadusetähe järgi, mis paljudele weel mitte midagi ei ütle. Aga waatame lähemalt, mis siis selle seaduse järgi Koja wõimupiiri kuuluksid.

Eestkätt tuleb tähendada, et eksiwad need, kes arwawad, et Kaubandus-tööstuse Koda sellesama nimelise ministeeriumi kõrwale nagu riik riigiks jääks. Seda ei ole ega saagi olla, sest see oleks kaubandusele ja tööstusele enesele kahjuks. Ministeerium ja Koda peawad käsikäes käima. Selleks saadab Koda oma esitajaid Ministeeriumi nõupidamistele, kes seal täielised hääleõiguslised liikmed. Koda walib esitajad maksu komisjoonidesse ja muudesse asutustesse, kus kaubanduse ehk tööstuse küsimusi arutatakse. Koda on kaubandus-tööstuse ringkondade soowide awaldaja ja kaitseja kõigis walitsuse asutustes, kus aga sarnane esitus seaduses ette on nähtud. Aga tal on ka oma liikmete kohta suured õigused. Tal on õigus oma arwamist awaldada iga isiku kohta, kes äritunnistust soowib lunastada, et uut äriasutust awada. Täniini on lugu sarnane, et ühelegi isikule, kes oma õigusid pole kaotanud, linnawalitsus äritunnistust keelata ei wõi. Tagajärg on-see, et meil ärimehi tekkib, kelle järele keegi ei küsi, missugune nende minewik oli ja kas kaupmeeste hulka mitte isikuid ei tule, kes kõige halwemas end mustanud, nüüd age äritunnistuse taha peites ausate meestena end näitawad. Kaubandus-tööstuse Koda töötab ka siin suurt pööret tuua, sest femal on õigus iga isiku kohta, kes äri tahab awada, teateid koguda ja kui tarwilikuks leiab, ka äritunnistuse wäljaandmist keelata. Wõib arwata, et sarnane asi wäga terwendawalt meie ärielu peale mõjuks.

Ülemal tähendasime, et Ministeerium ja Koda peawad käsikäes töötama, et mitte riik riigis ei tekkiks. Et seda läbi wiia, selleks on waja, et ministeeriumi esitajad ka Koja koosolekutest osa wõtaksid. Nüüd kerkib aga küsimus, kas ministeeriumi esitajad seal mitte walitsuse soowisid, mis teine kord Koja soowidega wastamisi wõiwad käia, läbi ei wi? Kuid see oleks asjatane kartus, sest seaduse-eelnõu kawatseb Koja esitajatele Ministeeriumi nõupidamistel hääleõiguse, ministeeriumi esitajatele Koja koosolekutel aga ainult sõnaõiguse anda.

Kaubandus-tööstuse Koda peab koondama kõiki kaupmehi ja töösturid ilma erandita. Ei tohi olla küsimust, kas keegi tahab Koja liige olla, wõi ei. Kui meie äri-meeste peres weel isikuid leidub, kes metsikult oma ette elada tahawad, kes päewast-päewa „edasi ajawad“, ilma et neil nende eneste kutse walwidki korda läheksid, siis peab Kaubandus-tööstuse Koda just selleks asutuseks saama, mis sunnib kaupmehi ja töösturid endi kutseasutuse ümber koonduma ja suurelt jaolt ise endi kutse asju korraldama. Selleks on waja, et iga isik, kes äri- ehk tööstuse-tunnistuse lunastab, ühes sellega ka Koja heaks teatawa maksu maksab, mis seadusega kindlaks määratakse. See näib ehk mõnele küll liig radikaalne abinõu olewat, kuid teisiti ei saa. Peab ometi meelde tuletama, et Kojal, kui äri-ringkonna keskastusel, õige suured wäljaminekud on, juba teenijate ja ametnikkude personaali pidar-

Diese Frage beantwortet uns § 1 des projektirten Kammergesetzes, welches folgende Aufgaben vorsieht:

a) Mit Handel und Industrie sich befassenden Personen und Unternehmungen, in den Grenzen der Estnischen Republik, auf einer autonomen Grundlage zu vereinigen, um die allgemeinen speziellen Bedürfnisse und Interessen des Handels und der Industrie zu vertreten und zu schützen, ebenfalls um die Handels- und Industrie-Tätigkeit im Interesse des Staates zu regeln.

b) Die Gründung, Unterhaltung und Unterstützung von allgemein nützlichen Handels- und Industrie Institutionen.

c) Ihre Beihilfe gewähren den Regierungs-Selbstverwaltungs- und gesellschaftlichen Institutionen zur Förderung und Ordnung des Handels und der Industrie durch Ermittlung und Gebrauch der nötigen Hilfsmittel, durch Sammlung und Bekanntmachung der faktischen Kenntnisse über den Stand des Handels und der Industrie in ganz Eesti oder in seinen einzelnen Teilen, Vorstellungen machen und Gutachten abgeben.

Dieses wäre in Kürze der Zweck der Kammer, in trockener Folge der Gesetz-Paragraphen, welche vielen noch garnichts sagen. Betrachten wir jedoch näher, was denn eigentlich nach diesem Gesetze in die Machtzone der Kammer gehört.

Zuförderst ist zu bemerken, dass diejenigen sich irren, welche annehmen, dass die Handels- und Industrie-Kammer neben dem gleichnamigen Ministerium als eine Art Staat im Staate wirken soll. Dieses darf nicht sein, denn es würde dem Handel und der Industrie nur schaden. Das Ministerium und die Kammer müssen vielmehr Hand in Hand arbeiten. Zu diesem Zwecke sendet die Kammer ihre Vertreter ins Ministerium zu Beratungen, wo sie volle stimmberechtigte Glieder sind. Die Kammer wählt ihre Vertreter in die Zahlungskommission und andere Institutionen, wo Handels- oder Industrie-Fragen erörtert werden. Die Kammer äussert die Wünsche der Handels- und Industrie-Gesellschaften und vertritt deren Wünsche in allen Regierungsinstitutionen, wo ein solcher Vertreter in den Gesetzen vorgesehen ist.

Jedoch hat sie auch grosse Rechte gegenüber den eigenen Mitgliedern.

Sie hat das Recht, ihre Meinung zu äussern über jede Person, welche eine Geschäftsbescheinigung zu lösen wünscht, um ein neues Geschäft zu eröffnen. Bis jetzt war das Verfahren so, dass einer Person, welche ihre Rechte nicht verloren hat, die Stadtverwaltung eine Geschäftsbescheinigung nicht versagen kann. Die Folge davon ist, dass bei uns Geschäftsleute auftreten, von denen niemand weiss, welcher Art ihr Vorleben war. Heute fragt sich niemand, ob der Kaufmannstand nicht Persone mit dunkler Vergangenheit beherbergt, deren Ehrentitel lediglich die gelöste Geschäftsbescheinigung ist. Die Handels- und Industrie-Kammer kann auch hier eine grosse Umwälzung vollbringen, denn sie hat das Recht über jede Person, die ein Geschäft eröffnen will, Auskünfte zu sammeln und, wenn sie es als nötig befindet, die Ausgabe einer Geschäftsbescheinigung zu untersagen. Man darf annehmen, dass ein solches Verfahren eine heilende Wirkung auf unser Geschäftsleben ausüben wird.

Vorher erwähnten wir, dass das Ministerium und die Kammer Hand in Hand arbeiten müssen, damit nicht ein Staat im Staate entstehe. Um dieses durchzuführen, muss verlangt werden, dass die Vertreter des Ministeriums auch an den Versammlungen der Kammer teilnehmen. Jetzt jedoch entsteht die Frage, ob nicht die

mine läheb rohkesti maksma, ja need kulud peavad just need ringkonnad katma, kelle huvides asutataw Koda töötama saab.

Kui juba öeldud, et Kojas liikmeteks kõik kaupmehed ja töösturid peavad olema, siis ei tohiks wist küll ühelgi enam arwamist tekkida, nagu saaksid asutawas Kojas suurkaupmehed ehk suurtöösturid üliwõimu enda kätte. Asjatane kartus. Igal kihil on ühesuurune esitus, mis Kojas nõukogu kaudu end koondub. Wõib küll ehk ette arwata, et wahest kaupmeeste ja töösturite wahel terawamaid lahkarwamisi ette tuleb, näituseks tolliküsimuses, ei ole aga wähematki põhjust kartmiseks, et kaupmeeste eneste wahel suuremaid õõrumisi wõiks ette tulla; Kojas autoriteet ja tema ülesannete kõrgus ei luba selleks pinda.

Kaubandus-kojad on igal pool poolametlised asutused. Seda on ka meilgi kawatsetud. Inglismaal, näituseks, on sarnastel asutustel suur mõju, nagu Inglismaal üleüldse organiseeritud seltskonna arwamisega wäga rehkendatakse: ei ole seal ükski kaubandusminister mõeldaw, keda organiseeritud kaupmehed ei tunnista. Kaubandus-tööstuse Koda aitaks selles suhtes meidki hea sammu edasi.

Kõike kokkuwõttes jõuame otsusele, et meil Kaubandus-tööstuse Koda järgmiste asjaolude pärast hädasti tarwis on:

Photo-Salon W. Lemberg

Moodsad fotograafi pildistused maali stiilis
Foto-grawüürid — Inglis-grawüürid
Antiik-grawüürid
Käsijoonistused ja foto-skizzed
Kunst-suurendused

Postkaardid

Kõik tellimised täidetakse maitserikkalt ja meeldiwal kujul.

Tallinn, S. Karja tän. 12
Reval, Gr. Xaristr. 12

Bildnis-Photographien in malerischem Stil
Photo-Gravüren — Englische-Gravüren
Antike-Gravüren
Handgezeichnete und Photo-Skizzen
Künstlerische Vergrößerungen

Postkarten

Alle Aufträge im vornehmer, wirkungsvoller Ausführung.

1. Spekulatsioon ja liiakasuwõtmine ei ole meil weel täiesti kadunud. Selle wastu wõidelda wõiwad ainult kaupmehed ise asutuse kaudu, mis walitsuse asutustega koos töötab ja millel kõrge autoriteet. See oieks Kaubanduse Koda.

2. Eraalgatusel asutatud asutused ei suuda koondata kõiki kaupmehi ja töösturid selleks, et nende eneste huwisid kokkukõlasse wiia riigi huwidega. Selleks on waja jällegi asutust, mis seaduse alusel ellu kutsutud ja millest osawõtmine kõikidele sunduslik.

3. Walitsus ise on wõimetu tööstust tarwilisele kõrgusele tõsta ja kaubandust terwendada, seda wõib ainult asutus, millel äri- ja tööstuse ringkondade usaldus ja kes Walitsuse asutustega täielises kontaktis töötab.

Jääb ainult soowida, et Kaubandus-tööstuse Koda peatselt ellu kutsutaks, ja loodame, et Riigikogu selleks omalt poolt tugewat tõuget annab.

Ökonomist.

Vertreter des Ministeriums dort nur die Wünsche der Regierung, welche zuweilen den Wünschen der Kammer widersprechen, durchbringen werden? Dieses ist jedoch eine grundlose Befürchtung, denn das Gesetzprojekt gedenkt zwar den Vertretern der Kammer das Stimmrecht während der Beratungen im Ministerium, dagegen den Vertretern des Ministeriums während der Versammlungen der Kammer nur das Wort zu erteilen.

Die Handels- und Industrie Kammer muss in sich alle Kaufleute und Industriellen ohne Ausnahme vereinigen. Es darf die Frage nicht aufgeworfen werden, ob jemand Mitglied der Kammer sein will oder nicht. Wenn nicht in der Familie der Geschäftsleute solche Personen einfinden, die wild für sich leben wollen, die in den Tag hinein leben, ohne sich um ihre eigenen Berufsinteressen zu kümmern, dann muss die Handels- und Industrie-Kammer gerade zu der Institution werden, welche die Kaufleute und Industriellen zwingt, sich in ihrer Berufsinstitution zu vereinigen und zum grössten Teile selbst ihre Berufsangelegenheiten zu regeln. Zu diesem Zwecke ist es vonnöten, dass jede Person, welche eine Geschäfts- oder Industrie-Bescheinigung löst, zugleich auch zum Besten der Kammer eine gewisse Zahlung leistet, welche durch das Gesetz festgesetzt wird. Dieses scheint einigen ein

recht radikales Mittel zu sein, doch eine andere Lösung ist nicht möglich. Man muss bedenken, dass der Kammer, als Zentrale der Geschäftsgesellschaft, recht grosse Ausgaben bevorstehen. Schon die Unterhaltung des Bedienten- und Beamten-Personals verursacht grosse Unkosten und diese Ausgaben müssen gerade diejenigen Gesellschaften decken, in deren Interesse die Kammer arbeiten wird. Obwohl schon gesagt, dass alle Kaufleute und Industriellen Mitglieder der Kammer sein müssen, so dürfte doch niemandem die Meinung aufkommen, dass in der bevorzogenen Kammer die Gross-Kaufleute- und Industriellen die Übermacht an sich reissen könnten. Das ist eine grundlose Befürchtung, da in der Kammer für jede Schicht eine gleiche Anzahl Vertreter vorgesehen ist. Man kann wohl voraussehen, dass zuweilen zwischen den Kaufleuten und Industriellen schärfere Meinungsverschiedenheiten vorkommen können, zum Beispiel gelegentlich der Zollfrage. Es ist jedoch nicht der Geringste Grund zur Befürchtung vorhanden, dass unter den Kaufleuten selbst grössere Reibungen entstehen könnten. Die Autorität der Kammer und ihre hohe Aufgabe lassen das nicht zu.

Die Handels-Kammern sind überall halb amtliche Institutionen. Das ist auch bei uns vorgesehen. In England, zum Beispiel, haben ähnliche Institutionen eine sehr grosse Bedeutung, wie überhaupt in England mit der Meinung der organisierten Gesellschaft sehr gerechnet wird: dort ist kein Handelsminister denkbar, den die organisierten Kaufleute nicht anerkennen. Die Handels & Industrie Kammer würde uns auch in dieser Beziehung einen Schritt vorwärts helfen.

Importeure!

Exporteure!

Wichtig für Geschäftsleute!

Zum 15. Dezember d. J. erscheint in Reval der estnisch-finnische und estnisch-englische

Handelsvertrag

nebst den neuen Zollsätzen mit parallelem Text in estnischer und deutscher Sprache.

Preis 100 Mark.

Nach 15. Dezember in allen grösseren Buchhandlungen und in der Redaktion des „Hermes“ zu haben.

Tähtis! Lugege läbi!

Tähelpanemiseks kaubaostjatele!

Hermesi alaliste kuulutajatega läbi rääkides, annab „Hermesi“ toimetuse kõigile kaubaostjatele sellega teada, et kõik ärid, kes „Hermesi“ kuulutavad, nõus on kirjalikult kõigi ladus olevate kaupade hindasi soovi korral teatama, mis iseäranis tähtis väljaspool Tallinnat asuwatele **tarwitajate ühisustele, maakaupmeestele ja kaubaostjatele**. Selle eest mingit iseäralist maksu ei ole. Ja miks siis mitte ennem järele pärida, mis kaupa ja mis hinna eest kusagil saadawal on. Iseäranis kaugel elawatel kaubaostjatel wõiwad selle läbi ilmaaegsed reisukulud ära jääda ja teiseks saate ka selle läbi teada, kust Teile soowitud kaupa kõige soodsamail tingimistel osta saate. Nüüd ei ole ju enam see aeg, kus kaubamajad kaupa hoida tahawad, waid igaüks on nõus wõimalikult odawamalt kaupa ära andma. **Järelepärimiste puhul palume seda „Hermesi“ teadaannet lahkesti meie kuulutajatele Kirjas meelde tuletada.**

Iga kaubamaja aadressid leiate Teile „Hermesi“ kuulutustest.

Saadke järelepärimised weel täna ära!

Kudas Amerika wõiks Euroopat peasta.

Gudson C. Welliver kirjutab Amerika Review Reviews huwitawa uudis-soowituse, kudas Euroopa oma hiiglawõla Amerikaga ära wõiks õiendada. Peale nimetuse, et Euroopa wõlgneb Amerikale riigi- ja erawõlga umbes 4,000,000,000 kuni 5,000,000,000 naelsterlingi, ütleb ta, et seda wõlga wõiks seks kasutada, püüdes Euroopa rahwaid arusaamisele wiia, et nad kõik omawahelised waheseinad ja tõkked majanduslise ülesehitamise juures maha kisuks. Ta ei kirjuta mitte nagu wabakaupleja ega arwusta Amerika kaitsetollisid, waid usub, et Euroopa jaluleseadmise juures ei saada kuigi kaugele, kui kaubandusline läbikäimine rahwuwaheliselt tollimajade läbi järjest tagasi hoitakse. Ühendatud Riikides on waba kaubandus iseenesest mõistetaw sest saadik kui riigi seadus maksew. See wabadus maal, kus 105 miljoni inimest elab, on Euroopa oludele hoopis wastand. Raud Lorraines ja kiwisüsi Westfaalenis on iseenesest wäga head asjad, kuid maakaarditegijad ja tollisepad on need maad ära lahutanud, sellega tööstuse sisteemi liikmest lahti tagunud. Tüli Sileesias on teine tõendus.

Welliver wäidab, et kui Euroopa rahwaid kaubanduslisele arusaamisele wiia, siis tuleks Euroopas wabakaubandus läbi wiia. Näituseks kaswas Saksa Zollverein, mis 100 aastat tagasi ellu kutsuti, suureks teguriks, et Saksa üksikute riikide waheline wabakaubandus läbi wiidi, wälja arwatud Austria, kus aga siiski oma ise soodsused korraldati Saksaga läbikäigus. Ta ütleb, et Saksa majandusline hiiglatõus just nende tõkete kadumise tagajärg oli.

Samal põhjusel olewat Prantsuse tõus takistatud olnud peale selle, kui wabrikutoodete sissewedu ära keelati Napoleoni ajal. Prantsuse kahjuks käidi tollipoliitika järele, kuni pea pool aastasada peale Waterloo lahingu. Prantsusmaa on kõrgetest kaitsetollidest ümbritsetud. Ka sakslane oli sedasama wälisriikide wastu, kuid oskas wabakaubamaid enese kasuks tarwitada.

Alles dies zusammenfassend, gelangen wir zum Schluss, das wir eine Handels- und Industrie-Kammeraus folgenden Gründen nötig haben.

1) Spekulation und Wucher sind bei uns noch nicht vollständig verschwunden. Dagegen ankämpfen können nur die Kaufleute selbst — durch eine Institution, welche mit den Regierungsinstitutionen zusammen arbeitet und eine hohe Autorität besitzt. Das wäre nur eine Handels-Kammer.

2) Eine durch Privatinitiative gegründete Institution ist nicht im Stande alle Kaufleute und Industriellen zu vereinigen, um ihre eigenen Interessen mit den Interessen der Regierung zu vereinbaren. Dazu bedarf es wiederum einer Institution, die auf Grundlage des Gesetzes ins Leben gerufen ist und eine Beteiligung an welcher allen aufgezwungen werden kann.

3) Die Regierung selbst hat nicht die Kraft, Industrie und Handel in die nötige Höhe zu bringen. Dieses kann nur eine Institution, welche das Vertrauender Handels- und Industriekreise besitzt und welche mit den Regierungsinstitutionen im Kontakt arbeitet.

Somit bleibt nur zu wünschen übrig, dass die Handels und Industrie-Kammer bald ins Leben gerufen wird. Unsererseits hoffen wir, dass die Reichsversammlung (Riigikogu) auch das Ihrige dazu beitragen wird.

Ökonomist.

Wie Amerika Europa helfen könnte.

Gudson C. Welliver gibt im American Review of Reviews einen interessanten neuen Rat, wie Europa ihre Riesenschuld an Amerika abtragen könnte. Nach der Feststellung, dass Europas Reichs- und Privat-Schulden an Amerika ungefähr 4,000,000,000 bis 5,000,000,000 - £ ausmachen, sagt er, die Schuld könnte dazu gebraucht werden, um die Völker Europas zu der Einsicht zu bringen, dass sie alle ihre gegenseitigen Zwischenwände und Hindernisse beim Aufbau ihrer Wirtschaft beseitigen müssten. Er schreibt nicht als Privatkaufmann, auch kritisiert er nicht die amerikanischen Schutzzölle, sondern glaubt, dass man mit der Aufbesserung der Lage in Europa nicht weiter kommt, solange der Handelsverkehr unter den Völkern durch die Zollämter behindert wird. In den Vereinigten Staaten ist der Freihandel selbstverständlich, seitdem das Reichsgesetz besteht. Solche Freiheit eines Landes, mit über 105 Millionen Menschen ist das gerade Gegenteil der europäischen Verhältnisse.

Das Eisen in Lothringen und die Steinkohle in Westfalen sind selbstverständlich nützliche Dinge, jedoch die Landkarten-Macher und Zollgrenzen-Schmiede haben diese Länder getrennt und dadurch die Glieder ihres industriellen Systems zerrissen. Der Streit in Schlesien ist ein zweites Beispiel.

Welliver meint, dass die Völker Europas nur dann ein Verständniss für den Handel gewinnen könnten, wenn in Europa der Freihandel eingeführt würde. So zum Beispiel: erlangte der Deutsche Zollverein, der vor 100 Jahre gegründet wurde, gerade da eine grosse Bedeutung, als zwischen den einzelnen deutschen Staaten der Freihandel durchgeführt wurde, ausgenommen Oesterreich, wo aber dennoch die Verhältnisse durch den Verkehr mit Deutschland beeinflusst wurden. Ferner sagt Welliver, dass Deutschlands wirtschaftlicher Riesen-aufschwung eine Folge des Verschwindens dieser Hindernisse war.

Aus gleichen Gründen wurde Frankreichs Aufschwung zurückgehalten, nachdem Napoleon die Einfuhr

HOTEL „BELLEVUE“

Tartu, Raatuse tän. 2. Kivisilla juures

Hotel on täiesti uuesti remonteeritud ja sisseseatud. Teenimine viisakas ja punktipealne. Eeskujulik puhtus. Köök tubli koka juhatusel. Hinnad mõõdukad.

Hotelli pidaja:

Wilhelm Trauss

Telefon nr. 256. Telegr. adr.: Eesti, Tartu, „Bellevue.“

2. Rathaus Str. Dorpat, near the Stone Bridge.

Hotel is newly renovated and refitted. Courteous and punctual services. Cleanliness. Kitchen managed by an expert Cook. Moderate prices.

Hotel Proprietor:

William Trauss

Tel.: 256, Telegr. code: Eesti, Tartu, „Bellevue“.

Wastandiks Saksa ja Prantsusmaa poliitikale on Belgia ja Hollandi, kes kindlasti otsuseks on teinud wabakaubamaadeks jääda, mille tagajärjena nad waga jõudsalt majandusliselt on edenenu.

Mis Inglismaasse puutub, siis arwab Welliver, et see maa oli juba oma iseteed käies kaugele edenenu ja oskas ka waga hästi tulises sõjamõllus enese eest ise wälja astuda.

Euroopa kaitsetollide barjeerid on paratamata sõja tagajärg. Öeldakse, et Serbia sead olid sõja põhjuseks, nad olid Serbia peawäljaweo kaubaks ja nende loomulik turg oli Austria. Tõkked Austria poolt sigade kaubanduses andsid serblastele walusasti sadamate puudust tunda. See on muidugi mööda minnes öeldud, kuid ta näitab selgesti, kudas rahwuswaheline waen üles õhutatakse. Welliver tähendab, ajalugu on näidanud, et kõige wähem sõdasid ja kõige wähem häda-ohu on nendes maaalades olnud, kus kauplemise wabadus kõige suurem.

Minewikus on Euroopa kaugele jõudnud ühiseid huwisid tähele pannes. Postühendus on suur samm. Ka Rahwuswaheline raudtee büroo Bernis on nime-tamiswäärt.

Wõidakse wast wastu waielda, et Amerika püüab oma ideaalid Euroopale asjata ette dikteerida. Meil oleme wilunud juba nägema, kudas Lääne riigid Türgimaal, Persias, Hiinas ja Ladina riikides Amerikas püüawad neid rahwaid isekeskis rahu elama sundida, et nende wõlgnikud nendes maades mitte kahju ei saaks. Samati arwab Williver, et Amerika on õigustatud Euroopas oma kasude eest wälja astuma. Kõik tõkked, mis Euroopa kitsarinnasus eneste wahel üles seab, halwab Amerika kaubandust. Kui Amerika nõuab, et teda kuulda wõetaks, ja küllalt mõjuda jõuab, et wabakaubandus heaks kiidetaks, siis oleks see suur teenus niihästi Euroopale kui ka Ameerikale enesele.

der Fertig-Fabrikate untersagte. Zu Frankreichs Schaden befolgte man diese Zollpolitik noch ein halbes Jahrhundert nach der Schlacht von Waterloo. Frankreich ist von Schutzzöllen umgeben. Auch Deutschland hat das Gleiche dem Auslande gegenüber unternommen, verstand jedoch die Freihandel-Länder sich nutzbar zu machen. Im Gegensatz zu Deutschlands und Frankreichs Politik befinden sich Belgien und Holland, welche den festen Entschluss gefasst haben, Freihandel-Länder zu bleiben. Infolgedessen gediehen diese Länder wirtschaftlich. Was England anbetrifft, so denkt Welliver, das dieses Land, seine eigenen Wege gehend, weit fortgeschritten ist und es sogar verstanden hat, auch während des wilden Krieges seine eigenen Interessen zu wahren. Europas Schutzzölle sind eine unverbesserliche Folge des Krieges. Es wird gesagt dass Serbiens Schweine die Ursache des Krieges waren. In der Tat, bildeten sie die Hauptausfuhr Serbiens und ihr natürlicher Markt war Österreich. Die Schwierigkeiten, welche Österreich dem Schweinehandel in den Weg legte, gab den Serben das Fehleneines Hafens schmerzlich zu fühlen. Dieses natürlich nur nebenbei bemerkt, jedoch dieses Beispiel zeigt deutlich wie die Feindschaft der Völker geschürt wird. Welliver bemerkt, die Geschichte hätte gezeigt, dass am wenigsten Kriege und die kleinste Gefahr in den Ländern gewesen sind, wo der Freihandel am stärksten war. In der Vergangenheit war Europa weit vorgeschritten im Interesse der Allgemeinheit. Der allgemeine Postverband ist ein grosser Schritt vorwärts. Auch der allgemeine Eisenbahn-Verband in Bern ist nennenswert.

Man kann dagegen sagen dass Amerika vegeblich versucht, seine Ideale Europa aufzuzwingen. Wir haben genug gesehen, wie die Westmächte in der Türkei, Persien, China und in den lateinischen Ländern Amerikas versuchen, diese Völker zu zwingen, im Frieden miteinander zu leben, damit ihre Schuldner in diesen Ländern keinen Schaden erleiden. Gleichfalls denkt Welliver, dass Amerika berechtigt ist, in Europa seine Interessen zu wahren. Alle Hindernisse, welche Europa in ihrer Engherzigkeit untereinander aufrichtet, lähnet auch den Handel Amerikas. Wenn Amerika sich Gehör verschaffen und es bewirken könnte, dass der Freihandel durchgeführt wird, dann wäre es ein grosses Verdienst sowohl um Europa wie um Amerika.

????? Pidage meeles! ??????

Kui Teie kaupa ostate wõi tellite,
„Hermesis“ olewa kuulutuse läbi, siis nimetage sellest
= kaubamüjale äri. =

Palume lahkesti mitte seda äraunustada!

????? Pidage meeles! ??????

Bei Bestellungen und Einkaufen beliebe man sich auf den „Hermes“ zu beziehen!

Eesti kaubandus ja tööstus. — Handel und Industrie Estis.

Tallinna Krediit-Pank A.-S.

algas oma tegewust 1907 aastal Tallinna Wastastikuse Krediit Ühisusena ja oli alguses ainukeseks Eesti rahaasutuseks Tallinnas, kelle ümber peaaegu kogu Eesti äriühingud koondus, mis puhul teda ka „Eesti pangaks“ hakati hüüdma. Et Ühisuse tegewus hoogsasti iga aastaga kaswas ja üüriruumid üks teise järele kitsaks jäid, otsustadi ehitada uus pangamaja Suure Karja ja Jaani uulitsate nurgale, mis 1912 aastal walmis sai ja praegugi üks suurematest ja ilusamatest majadest Tallinnas on, kus ka pangal enesel awarad ruumid tarwitada on.

Enne sõja aastaid oli Tallinna Wastastikune Krediit-Ühisus suuremaks Eesti rahaasutuseks wäljakujuenenud, kes rohket toetust pakkus kohalistele äriühingudele, ühtlasi ka majade ehitamisel oma abi ei keelanud (teatrimaja Estonia j.n.e.)

Sõja ja rewolutsiooni rasketest aegadest õnnelikult ülesaades, ei suutnud Wastastikuse Krediit Ühisuse wõrdlemisi piiratud tegewusala elawaks ja suureks paisunud äritegemist enam rahuldada, mille tõttu Ühisus aktsiapangaks otsustab muuta, ja nüüd nime all „Tallinna Krediitpank“ 1920 aasta algusest saadik töötab.

Esimese äriaasta lõpetas aktsia pank täiesti rahulolewate tagajärgedega ja sedasama wõib loota ka lõpule jõudwast teisest äriaastast. Tööstuse wõrdlemisi laia äriühingonnaga on panga äriühing tegewus ka järjest kaswanud ja on praegugi tõuswas hoos. Praegune panga põhikapitaal on küll ainult 10 miljoni marka suur, mida on otsustatud suurendada, kuid selle juures on pangal teatud warjatud tagawarakapitaal oma suure liikumata waranduse näol, mida mitte alla saja miljoni marga hinnata ei wõi ja mis panga seisukorda igamoodi täielikult kindlustab.

Kinnituse selts „Polaris.“

1919. a. lõpul, kui kinnituse seltside kohta uued määrused wälja anti, lõpetasid wäljamaa kinnituse seltsid oma tegewuse meie maal. Et oma warandust tuleõnnetuste wastu kindlustada, asutati Eestimaa wabrikute ja tööstuse ettewõtete algatusel kinnituseselts „Polaris“. Kinnituseseltsi „Polarise“ asutajad olid Kaubandustööstuse panga direktor R. Jürgens, Balti puuwilla wabriku direktor K. Wachmann, Põhja puupapi wabriku direktor E. Forsmann ja teised. Polarisi põhikapitaal on wiis miljoni marka. Polaris toimetab kinnitusi tuleõnnetuste wastu ja kõiksugu kaubaweo kinnitusi.

Esimese tegewuse aasta jooksul 1. sept. 1920. kuni 1. sept. 1921. on kinnituse selts „Polarise“ üle kolme miljardi kinnitusi tehtud.

Kõik kinnitused kinnitab „Polaris“ Inglis ja Saksa kinnituseseltsides edasi. Edasikinnitamise asjus on „Polarisel“ wäga head ühendused ja lepingud wäljamaaga.

Edespidi kawatseb „Polaris“ ka õnnetuste wastu kinnitamisi wastu wõtta.

„Polarisel on igas kodumaa linnas oma agentuurid. Senini on „Polaris“ õige õnnelikult töötanud, suuremaid õnnetusi pole olnud. —a—

Likööriwabrik „Veritas“

asutatud nowembrikuul 1920. aastal. Osahisuse kapitaal on 8 miljoni marka suur.

Revaler Kredit-Bank, A.-G.

begann ihre Tätigkeit in Reval im Jahre 1907 als Gegenseitige Kredit-Gesellschaft und war anfangs die einzige estnische Geldinstitution in Reval. An der Bank beteiligte sich beinahe die ganze estnische Geschäftswelt, weshalb sie auch „Eesti Pank“ genannt wurde. Da die Tätigkeit der Bank alljährlich wuchs und die Mieträume einer nach dem anderen zu eng wurden, wurde beschlossen, ein neues Bankhaus, Ecke der Karri- und Johannisstrasse, zu bauen, welches auch 1912 fertig wurde und zur Zeit eins der grössten und schönsten Häuser Revals ist. Der Bank stehen dort geräumige Lokalitäten zur Verfügung. Schon vor dem Kriege war die Revaler Gegenseitige Kredit-Gesellschaft zu einer grösseren estnischen Geldinstitution herangewachsen, welche der hiesigen Geschäftswelt vielfach starke Unterstützungen gewährte, und zugleich beim Häuserbau ihre Hilfe nicht versagte (Theatergebäude Estonia u. s. w.)

Die schweren Kriegs- und Revolutions-Zeiten glücklich überstehend, konnte die Gegenseitige Kredit-Genossenschaft, durch ihre verhältnismässig gebundene Tätigkeit, das lebhafte und gross gewordene Geschäftsleben nicht mehr befriedigen, und daher wurde beschlossen, die Genossenschaft in eine Aktien-Gesellschaft zu verwandeln, welche seit dem Jahre 1920 unter dem Namen „Revaler Kredit-Bank, A. G.“ arbeitet.

Das erste Geschäftsjahr schloss die Bank vollständig zufriedenstellend ab, und das Gleiche kann man vom diesjährigen Geschäftsjahr erwarten. Mit einer verhältnismässig grossen Geschäftswelt arbeitend, ist die Tätigkeit der Bank auch bedeutend gewachsen, ja eben noch im Wachstum begriffen. Das jetzige Grundkapital der Bank beträgt allerdings nur 10,000,000 E. Mark, doch besitzt die Bank ein gewisses Reservekapital in Gestalt ihres grossen unbeweglichen Vermögens, welches nicht unter 100,000,000 E. Mark einzuschätzen ist und welches die Stellung der Bank in jeder Beziehung sichert.

Die Versicherungsgesellschaft „Polaris.“

Als am Ende des Jahres 1919 über die Tätigkeit der Versicherungsgesellschaften neue Bestimmungen herausgegeben wurden, schlossen die ausländischen Versicherungsgesellschaften ihre Tätigkeit in Eestis.

Um das Vermögen vor Feuerschäden zu sichern, wurde von Estländischen Fabriks- und Industrie-Unternehmungen die Versicherungs-Gesellschaft „Polaris“ gegründet. Die Gründer der Versicherungs-Gesellschaft „Polaris“ waren der Direktor der Handels- und Industrie-Bank R. Jürgens, der Direktor der Baltischen Baumwollspinnerei K. Wachmann, der Direktor der Nordischen Papier- und Zellulose Fabrik E. Forsmann und Andere. Das Grundkapital der „Polaris“ ist 5,000,000 E. Mark. Polaris übernimmt Feuer-, Transport- und Valorenversicherungen aller Art. Im ersten Geschäftsjahr von 1. September 1920 bis 1. September 1921 hat die Versicherungsgesellschaft „Polaris“ für über 3,000,000,000 E. Mark Versicherungen abgeschlossen. Alle Verbindlichkeiten versichert die „Polaris“ ihrerseits bei englischen und deutschen Gesellschaften. In Sachen der Weiterversicherung hat die „Polaris“ mit dem Auslands sehr

Wabrik asub Tallinnas Dunkri tänawal, töölisi 16. Wabriku meistriks on tuntud Peterburi Bekmanni wabriku meister, kes seal juba 25 aastat ametis olnud.

Veritase wabrik walmistab kõik oma joogid tooresainetest, ilma et kunstlikka essentsisid tarwitaks. Iseäralist rõhku on kümmelite ja napsude peale pannud. Veritas on oma kümmeli ja liköörisid ka wäljamaale saatnud. Hollandis on Veritas ühe suure wiinaäri aasta peale lepingu teinud; hiljuti saadeti esimene suurem saadetus ära.

Veritase liköörid said Tallinna ja Wiljandi näitustel esimese auhinna. Tallinna näitusel käijad mäletawad wäga hästi seda suurt pudelit, mida „Veritase“ pawiljong kujutas.

„Veritasel“ on kawatus tulewal aastal uut suu-remat ja ajakohast wabrikut ehitada.

Et wabrik tooresaineid, suhkurt ja muud odawamalt osta saanud, siis on likööri hindasid alandatud 1/4 t. pudeli peale 30 marka ja 1/2 t. pudeli pealt 55 m.

— a —

Aktsiaselts „Silva“

on üks suurematest Eesti ärietewõtetest. „Silva“ on lühikese aja jooksul kiiresti edenenu.

Aktsia selts „Silva“ asutati 1919. a. Asutajad olid E. Rosenwald, A. Kuusik ja J. Parik. Osakapitaal oli alguses kaks miljoni marka.

„Silva“ peategewus oli alguses metsaga kauplemine, nimelt metsasaaduste ekspord wäljamaale.

1920. a. omandas „Silva“ Tamsalu jaama juures asuwa parun Üxsküll ja Ko. lubjawabriku. Ühtlasi suurendati aktsiakapitaali 10 miljoni marga peale. Tamsalu lubjawabrik on kõige suurem lubjawabrik Eestis. Tamsalu lubjawabriku saadus rahuajal tegi kolmweerand kogu Eesti lubjawabrikute saadusest wälja. Rahuajal walmistas Tamsalu lubjawabrik aastast 3.500.000 puuda lupja. Tamsalu wabriku lubi läks peaaesjalikult Peterburisse. 1920. a. sügisel omandas „Silva“ kõik wana tuntud äri Chr. Rotermanni kaubad ja liikuma waranduse. Kõik Rotermanni wabrikud ja majad läksid pikema ajalise rendi lepingu järele „Akt. selts Silva“ kätte. Chr. Rotermanni äris on „Silva“ sama kaupluse edasi pidanud, nagu Rotermanni warengi pidas. „Silva“ äri (end. Chr. Rotermann) müüb kõige pealt põllutööriistu, masinaid ja kõiksugu ehituse tarbeasju. „Silva“ (end Rotermanni) äril on oma tiseritöökoda, kus mehaaniliste abinõudega ehitustarbeasju, aknaid, uksi, krohwimise liistu ja muud walmistakse. Peale selle on endine katusepapi wabrik jälle oma tegewusi alanud. Gipsiwabrik on seni veel seismas.

Peale selle on „Silva“ mitmesuguste suuremate ehitusmaterjalide walmistajate wabrikute esitaja, nagu näit. „Asserini“ tsemendi wabrikul ja teistel.

Minewal sügisel suurendati ka „Silva“ aktsiakapitaali 25 miljoni peale, ühtlasi omandati üks suurem lausaagimise ja metsaümbertötamise wabrik Peipsi ääres „Omedo“ wabrik, mis senini graf Manteufeli omandus oli. „Omedo“ wabrik on ainukene Eestis, kus muu seas ka puuwilla walmistatakse, mis pakkimise ja muu otstarbeks walmistakse. Ühes wabrikuga omandati ka kõige suurem ja tugewam puksiirlaew „Omedo“, millega senini kõik „Silva“ palgid ja mitme komitee palgid Peipsi äärest Tartu weetud on. Silva kapitaa- list 25 miljonist on 18 miljoni kindlasti Eesti meeste käes, nii et „Silva“ täiesti Eesti ettewõte on.

günstige Verbindungen und Verträge abgeschlossen. In der Zukunft gedenkt die „Polaris“ auch gegen Unglücksfälle Versicherungen entgegen zu nehmen. Die „Polaris“ hat in allen Inland-Städten eigene Agenturen. Bis jetzt hat die „Polaris“ recht glücklich gearbeitet, grössere Unfälle sind nicht vorgekommen.

Die Likör-Fabrik „Veritas“

Ist gegründet im November 1920. Ihr Grundkapital beträgt 8000000 E. M. Die Fabrik befindet sich in Reval in der Dunkerstrasse, beschäftigt 16 Arbeiter. Der Meister der Fabrik arbeitete 25 Jahre als Meister an der bekannten Petersburger Schnapsfabrik „Beckmann.“ „Veritas“ verfertigt alle ihre Getränke aus besten Rohstoffen, ohne künstliche Essenzen zu gebrauchen. Besondere Sorgfalt ist den Schnäpsen und dem Kümmel gewidmet. „Veritas“ hat ihren Kümmel und ihre Liköre auch ins Ausland versandt. Mit einem holländischen Schnapsgeschäft hat „Veritas“ auf ein Jahr einen Vertrag abgeschlossen und vor kurzem wurde die erste, grössere Sendung abgefertigt. „Veritas“-Liköre und Schnäpse erhielten auf den Ausstellungen in Reval und Fellin die ersten Preise. Die Besucher der Revaler Ausstellung erinnern sich noch sehr gut der Riesen-Flasche aus Holz, welche den „Veritas“-Pavillon darstellte. „Veritas“ gedenkt im nächsten Jahr eine neue grössere, den Bedürfnissen angepasste Fabrik zu bauen. Da die Fabrik das Rohmaterial, wie Zucker und anderes, billig angekauft hat, so konnte sie auch die Preise dementsprechend reduzieren und zwar eine viertel Flasche auf 30 Mark und eine halbe Flasche auf 55 Mark.

Aktiengesellschaft „Silva“

ist eine der grössten Handelsunternehmungen Eestis. „Silva“ ist in kurzer Zeit emporgestiegen. Die Aktiengesellschaft „Silva“ ist 1919 gegründet worden. Die Gründer waren die Herren E. Rosenwald, A. Kuusik und J. Parik. Das Grundkapital war anfangs 6,000,000 E. Mark. „Silvas“ Haupttätigkeit war zuerst der Waldhandel, nämlich der Export von Walderzeugnissen ins Ausland. 1920 erwarb „Silva“ bei der Station Tamsal die Üxküllsche Kalkbrennerei. Zugleich wurde das Aktien-Kapital auf 10,000,000 E. Mark erhöht. Die Kalkbrennerei in Tamsal ist die grösste Kalkbrennerei in ganz Eesti. Die Tamsalsche Kalkbrennerei produzierte an Kalk vor dem Kriege 3/4 der sämtlichen Kalkproduktion Eestis. Vor dem Kriege produzierte die Tamsalsche Kalkbrennerei 3,500,000 Pud Kalk jährlich. Der Kalk der Brennerei ging hauptsächlich nach Petersburg. Im Herbst 1920 erwarb „Silva“ alle der altbekannten Firma Chr. Rotermann gehörigen Waren und das bewegliche Inventar. Die Aktiengesellschaft „Silva“ pachtete desgleichen auf längere Zeit alle Rotermanschen Fabriken und Häuser. Im Chr. Rotermanschen Geschäft hat „Silva“ denselben Handel weiter geführt, wie ihn Rotermann früher betrieb. Das Unternehmen „Silva“ verkauft hauptsächlich landwirtschaftliche Geräte und Maschinen und allerlei landwirtschaftliche Artikel, zweitens allerlei Baumaterialien. „Silva“ hat ihre eigene Tischlerei, wo auf mechanischem Wege Bauutensilien, Fenster, Türen, Stuckarleisten und anderes angefertigt werden. Ausserdem hat die frühere Dachpappen-Fabrik ihre Tätigkeit wieder aufgenommen. Die Gipsfabrik steht bis jetzt noch still. Ausserdem ist „Silva“ der Vertreter von verschiedenen grösseren Baumaterialien-Fabriken, wie zum Beispiel: der Zementfabrik „Asserini“ und s. w. Vorigen

1920. aasta jooksul oli „Silwa“ arwete läbikäik 643.321.837 m. 97 p. äriseis 31 okt. 1920. 60.879.175 m. 84 penni. Puhast kasu jäi 1920. tegevusest 11.676.894 m. 80 p. Tänuw aasta on „Silwa“ läbikäik kolm kuni neli korda suurem kui läinud aastal.

—a.—

Tähtis ärimeestele

iseäranis

IMPORTÖÖRIDELE ja EKSPORTÖÖRIDELE

15. detsembriks s. a., ilmub Tallinnas Eesti-Soome ja Eesti-Inglis kaubaleping (ühes tollitarifiga), eesti- ja saksakeelse tekstiga (parallell).

— Hind 100 marka. —

Peale 15. detsembrist saada kõigist parematest raamatu-kauplustest.

Likööri ja marjawiina wabrik „Emlo.“

Eesti marjawiina ja likööri osaihisus, ehk lühendatult „Emlo“ on kõige wanem Eesti likööriwabrikutest. Emlo asutati 1920. aasta algul. Osaihisuse põhikiri ilmus 8. mail 1920 „Riigi Teatajas.“ Osaihisuse kapitaal on üks miljon marka.

„Emlo“ asub Pikal tänaval Börse keldri ruumides. „Emlo“ walmistab kõik oma liköörid marjadest ja aiawiljadest, mitte ekstraktidest. Iseäranis rõhku pandakse kodumaa marjade peale. „Emlo“ on suur tagawara kõiksugu kodumaa marjasahwtisid, keediseid ja mujd aineid, kust walmistatakse eht marjaliköörisid. „Emlo“ likööridel on puhas ja selge maitse. Üleriiklisel näitusel sai „Emlo“ I auhinna. Emlo „Tiibuse Jaak“ ja „Tiibuse Mari“ on laialt tuttawad. — Muu seas on „Emlo“ ka nõndanimetatud „Eesti Punsch“ walmistama hakanud. „Eesti Punsch“ walmistatakse samast materjalist, kui Rootsi punsch, ainult wee asemel tarwitatakse marja sahwtisid.

Marjawiinide walmistamise — kodumaa marjadest — on ka „Emlo“ oma ülesandeks teinud. Selleks on wabrikul suuremad ettewalmistused käsil. Weinid tulewad tulewal aastal müügile.

—a—

Tubakawabrik A. Reier & Ko.

on kõige wanem Eesti tubakawabrikutest. A. Reier & Ko. oli esimene, kes paberossid walmistama hakkas. Pärastpoole läks A. Reier & Ko. tubaka walmistamise peale üle. Nimelt walmistab A. Reier ja Ko. tubakawabrik kõiksugu paberossi- ja piibutubakaid. A. Reieri & Ko. tubaka-saadused on üle Eestimaa õige tuntud ja taganõutawad. Kõik suitsetajad on A. Reieri ja Ko. tubakaga wäga rahul. A. Reier & Ko. on ka peajasjalikult tubaka headuse peale rõhku pannud ja sellega õige häid tagajärgi saawutanud.

A. Reieri ja Ko. tubakawabrik on praegu üks suurematest Eesti tubakawabrikutest. Tööliste arw on saja ümber. A. Reier ja Ko. kawatus on wabrikut weel suurendada ja laiendada, nimelt peale tubaka walmistamise ka paberossi-wabrikuid sisseseada. Suurem hulk paberossi toppimise ja hülside walmistamise masinaid on A. Reier & Ko. Saksamaalt ära ostetud ja jõuawad lähemal ajal Tallinna.

Herbst wurde das Aktienkapital auf 25,000,000 E. Mark erhöht, zugleich erwarb man auch eine grössere Sägerei und Holzbearbeitungsfabrik „Omedo“ am Peipus See, früher dem Grafen Manteufel gehörig. Die Fabrik „Omedo“ ist die Einzige in Eesti, wo unter anderem auch Holzwolle fabriziert wird, welche zum Verpacken und anderen Zwecken gebraucht wird. Zusammen mit der Fabrik erwarb man auch den grössten und stärksten Schleppdampfer des Peipussees „Omedo“, welcher alle der „Silwa“ und dem Heiz-Komitee (Kütte Komitee) gehörenden Balken über den Peipussee nach Dorpat transportiert. Von den 25,000,000 E. Mark der Gesellschaft „Silwa“ sind 18,000,000 E. Mark bestimmt in den Händen von Esten, so dass „Silwa“ vollständig ein estnisches Unternehmen ist. „Silvas“ Umsatz 1920 war 643,321,837 Mark 97 p. Geschäftstand zum 31. Dezember 1920 — 60,879,175 M. 84 p. Reingewinn für das Jahr 1920 E. M. 11,676,894. 80 p. In diesem Jahre ist der Umsatz drei bis viermal grösser wie im vorigen Jahre.

Likör und Beeren-Fabrik „Emlo.“

Die estnische Beeren- und Likör-Anteil Genossenschaft, oder kurz „Emlo“ genannt, ist die älteste Likörfabrik in Eesti. „Emlo“ ist zu Beginn des Jahres 1920 gegründet. Die Statuten der Anteil-Genossenschaft erschienen am 8. Mai 1920 im „Riigi Teataja“ (Reichs Anzeiger). Das Kapital der Anteilgenossenschaft beläuft sich auf 1,000,000 E. Mark. „Emlo“ befindet sich in der Langstrasse, in den Räumen des „Börsenkellers.“ „Emlo“ verfertigt alle ihre Liköre aus Beeren und Früchten. Besondere Aufmerksamkeit wird den heimischen Beeren gewidmet. „Emlo“ besitzt grosse Vorräte an verschiedenen einheimischen Beeren-säften, gekochten und anderen Produkten, aus welchen der echte Beerenlikör angefertigt wird: „Emlo“ Liköre haben reinen Geschmack und klares Aussehen. Auf der Ausstellung in Reval erhielt „Emlo“ den I. Preis. „Emlo“ Liköre „Tiibuse Jaak“ und „Tiibuse Mari“ sind weit bekannt. Unter anderem hat „Emlo“ auch den sogenannten „Eesti-Punsch“ zu fabrizieren begonnen. Der „Eesti-Punsch“ wird aus demselben Material angefertigt wie der Schwedische, nur an Stelle des Wassers gebraucht man Beerensaft. Die Anfertigung von Beerenwein aus einheimischen Beeren hat sich auch „Emlo“ zur Aufgabe gemacht. Zu dem Zwecke sind eben grosse Vorbereitungen im Gange, und der Wein kommt im nächsten Jahre auf den Markt.

Tabakfabrik A. Reier & Ko.

ist die älteste Tabakfabrik Eestis. A. Reier & Ko. war der Erste, welcher Zigaretten anzufertigen begann. Späterhin begann A. Reier & Ko. Tabak zu bearbeiten, indem er momentan aller Art Zigaretten- und Pfeifentabak auf den Markt bringt. A. Reier & Ko. Tabakserzeugnisse sind über ganz Estland bekannt und recht gesucht. Alle Raucher sind mit dem Tabak von A. Reier & Ko. recht zufrieden. A. Reier & Ko. hat auch hauptsächlich auf die Güte des Tabaks Gewicht gelegt, und auch gute Erfolge gehabt. Die Tabakfabrik A. Reier & Ko. ist eine der grössten in Eesti. Die Zahl der Arbeiter beläuft sich auf 100. A. Reier & Ko. gedenkt jedoch die Fabrik noch zu vergrössern und zu verbreiten, nämlich ausser der Tabakfabrik noch eine Zigarettenfabrik einzurichten. Eine grössere Anzahl Zigarettenstopf- und Hülsenanfertigungs-Maschinen sind in Deutschland von A. Reier & Ko. angekauft worden und gelangen in Kürze nach Reval. Ein grosser Teil von kleinen

Suurem osa Tallinna väikseid paberossitööstusi oleks ammugi juba oma olemise suurte wabrikute wõistluse tõttu lõpetama pidanud, kui neid mitte A. Reier ja Ko. tubakawabrik toetanud poleks.

A. Reieri ja Ko. tubaka saadused said Tallinna ja Wiljandi näitusel esimesed auhinnad, tubaka suitsetajate poolt on neid ammugi juba kõige paremateks tunnistanud, sellest annab nende rohke nõudmine tunnistust.

— a —

Esimene Eesti Chromnaha-wabrik Tallinnas.

asub Falkspargi tän. 26. R. Mayer'i keemiawabriku juures ja selle ruumides. R. Mayer'i keemiawabrik hakkas 1919. aastal chromnaha parkimisega katseid tegema, mis õige hästi õnnestasid. Katseid tehti nii palju, et mõte tekkis uut wabrikut asutada. Nii asutatigi esimene Eesti chromnaha wabrik diplomeeritud inseneri endise Mayer'i wabriku keemikuse hra Margus'e juhatusel ja ettewõttel.

Praegu on Esimene Eesti Chromnaha wabrik üks kõige suurematest Eesti nahawabrikutest. Wabrik töötab aasta jooksul üle 150.000 naha ümber. Töölisi on wabrikus 50—60.

Wabrik walmistab kõiksugu chromnahku, nagu musta, wärwilist, musterdatud, saapapealsete, mööblite, mappide, raamatute, rahakottide, reisukohwrite, käekottide, autode, wankrite jne. jaoks. Pargib ka teisi nahku. Lamba ja wasika nahku wõetakse ka üksikult parkimiseks wastu.

Esimese Eesti Chromnaha wabriku tööd wõiwad oma wäärtuse ja headusega täiesti wäljamaa omadega wõistelda.

Esimehe Eesti Chromnaha wabrik sai tänawu aasta jooksul näitustel neli esimest auhinda, mis näitab, et wabriku saadused esimese järgu kaup on ja igal pool ostjate ja tarwitajate seas täielist rahulolemist leiawad.

— a —

Automobiilide wabrik Ford.

Kõige suurem automobiilide wabrik maailmas on Ford'i ühisuse automobiilide wabrik. Fordi ühisuse asutaja Henri Ford — üks Ameerika rahakuningatest — on ühtlasi ka automobiilide kuningas. Henri Ford on muu seas ilmasõja ajast tuttaw ka kui suur rahuobitaja ja rahuapostel.

Toome siin mõned arwud Ford'i ühisuse tegewusest. Ford'i ühisusel on kolm suurt wabrikut, mis aasta jooksul 1.300.000 autot walmistada wõiwad. Autosid on need wabrikud 17. aasta jooksul 1903. a. saadik alates 4.446.445. tükki walmistanud. 1920. aastal walmistati 1 miljon autot. Täna on nelja kuu jooksul 463.074 autot walmistatud, augustikuus tõusis walmistatud autode arw 117.696 peale.

Wabrikul on kawatus autode tööstust weel suurendada, nii et iga päew 4800 autot walmis saaks, ehk iga tund 600 tükki, seega tuleks iga 6. sekundi jooksul üks auto wälja. Niisugused asjad on ainult Amerikas wõimalikud. Ford'i automobiilide ainumüüja Eestis on kaubamaja H. Winnal.

— a —

Revaler Zigarettenwerkstätten hätten schon lange ihre Tätigkeit einstellen müssen, infolge der Konkurrenz der grossen Fabriken, wenn die Tabakfabrik von A. Reier & Ko. sie nicht unterstützt hätte.

Die Erzeugnisse der Tabakfabrik A. Reier & Ko. wurden auf den Ausstellungen in Reval und Fellin mit dem ersten Preis ausgezeichnet. Die Raucher haben schon längst diese Erzeugnisse als die Besten erkannt und mit grosser Nachfrage belohnt.

Die Erste Estländische Chromlederfabrik Reval.

Die Fabrik befindet sich in der Falkparkstrasse № 26 in den Räumen der chemischen Fabrik Richard Mayer. Im Jahre 1919 stellte sie Versuche mit dem Gerben des Chromleders an, die ihr auch sehr glückten. Nach den glücklichen Resultaten kam der Gedanke auf, eine neue Fabrik zu gründen. So wurde die Erste Estländische Chromleder-Fabrik durch den Diplom-Ingenieur Herrn Margus, dem früheren Chemiker der Mayerschen-Fabrik gegründet. Zur Zeit ist die Erste Estländische Chromleder-Fabrik eine der grössten Lederfabriken Eestis. Die Fabrik bearbeitet jährlich über 150,000 Häufe und beschäftigt 50—60 Arbeiter. Die Fabrik fabriziert allerlei Sorten von Chromleder, wie schwarzes, farbiges, gemustertes, Stiefeloberleder, Möbel-, Mappen-, Bücher-, Geldbeutel-, Reisekoffer-, Handtaschen-, Automobil-, Wagen- u. s. w. Leder. Gerbt auch andere Häute. Schafs- und Kalbsfelle werden auch einzeln entgegengenommen und gegerbt. Die Erzeugnisse der Ersten Estländischen Chromleder Fabrik können ihrer Güte und ihrem Werte entsprechend, vollkommen mit den Ausländischen konkurieren. Die Erste Estländische Chromlederfabrik erhielt im Laufe des Jahres auf den Ausstellungen 4 I Preise, wodurch bewiesen ist, dass die Fabrikate erstklassige Ware sind und die Käufer und Verbraucher vollständig zufrieden stellt.

Automobilfabrik Ford.

Die grösste Automobilfabrik der Welt ist die Fabrik der Gesellschaft „Ford.“ Der Gründer der Gesellschaft Henry Ford, ein Dollarkönig Amerikas, ist zugleich auch der Automobilkönig. Henry Ford ist unter anderen auch während des Weltkrieges, als grosser Friedensvermittler und Friedensapostel bekannt geworden. Wir bringen hier einige Daten über die Tätigkeit der Ford-Gesellschaft. Die Ford-Gesellschaft besitzt drei grosse Fabriken, welche im Laufe eines Jahres 1,300,000 Automobile fabrizieren können.

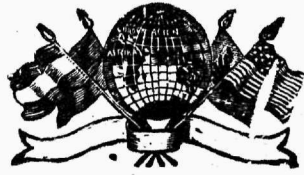
Automobile haben diese Fabriken im Laufe von 17 Jahren, d. h. von 1903 an — 4,446,445 Stück angefertigt. 1920 wurden 1,000,000 Autos und in diesem Jahre im Laufe von 4 Monaten 463,074 angefertigt und im August stieg die Zahl auf 117,696. Die Fabrik gedenkt die Auto-Industrie noch zu vergrössern, so dass täglich 4800 Autos fertig gestellt werden können, oder stündlich 600 Stück, so dass auf 6 Sekunden ein Auto entfällt. Derartige Leistungen sind nur in Amerika möglich. Der alleinige Verkäufer von Fords Automobilen in Eesti ist das Handelshaus A. Winnal.

Põllumees külwab!

Sinu kuulutust loewad sajad ja tuhanded, kes Sind kunagi pole näinud, Su äri ei tuntud ja kunagi Sinust teada ei oleks saadud, poleks Sa mitte kuulutanud.

Seepärast kuuluta „Hermes'is“. Ara pane oma künalt vaka alla!

Ja ka põllumehe magamise ajal kaswab tema külwatud wili ning annab tulu. Just sama on lugu kuulutusega. Sa magad, sööd wõi ajad juttu oma külalise — ostjaga — aga

Immajandus.

Tulekahjud Amerika Ühendatud riikides on wiimase wiie aasta jooksul ligi 1,500,000,000 dollari eest kahju teinud.

On wälja arwatud, et Prantsuse maal kulub 70 aastat ära, et seda kahju, mis sõda rahwa kahanemise peale mõjus, jälle tasa teha.

Londoni lehed teatawad, et soija ubadest piim lastakse warsti suurel määdul turule müügile. Ta saawat palju odawam olema kui lehmapiim, ja loetakse isegi palju paremaks.

Wiimased andmed laewa ehituse alal näitawad, et praeguse kriisi peale waatamata maailma kaubanduses on laewa ehitusel, mitte wähem kui 7 miljoni tonni ulatuseni.

Kõige suurem laew Atlandi okeanis „Olympic“ tarwitab 3600 tonni õli ühekordse sõidu ajal üle Atlandi. Et talle õli edasi tagasi sõiduks peale mahutada, selleks warustati laewale 7555 tonni mahutusega õlinõud peale.

Amerikas on mitte wähem kui 21 telegraafi kompaniid tegewuses ja kontroleeriwad 1,888,793 miili traati. Neil on 39,600 töolist, kelle ühine aastane palk 40 miljoni dollari wälja teeb.

Dalai Lama (Tiibetis) wõttis hiljuti ühe elektri inseneri jutule. See on aastasaja sees esimene juhtumine, kus Lama kellegi Eurooplasega juttu on ajanud. See juhtumine tuli sellest, et Lama soowib telegraafi ühendust wälise ilmaga.

Üks Jaapani Syndikaat on moodustanud 20 miljoni naelsterlingise kapitaliga Siberi kaewanduste, metsade, kalapüügi j.n.e. exploteerimiseks, teatab Osaka ajaleht „Mainichi“. Sellega ei saa siis Amerika Vanderlipi Syndikaat mitte üksi kõiki Siberi saake omale.

Mehikos on 85% kirjaoskamatuid. Revolutsioonide tagajärjel on see summa weel suurenenud. Kuulus Marelos (Zapatalama) maakond uhkustab ainult 5% haritlasega.

Puuwilla tööstus on Põhja Argentiinas wiimase kolme aasta jooksul neljakordseks tõusnud.

Hollandis on sigari ja tubaka tööstus kui kodune käsitöö hiljuti walitsuse poolt ära keelatud.

Italia kooliõpetajad on uue tee üles leidnud kudas walitsust sundida nende elukorra parandamisele. Nad õpetawad koolis lapsi küll edasi, kuid loobuwad igasugusest eksamineerimisest.

Hiljutiste teadete järele Briti Columbiast on sealne õunasaak see aasta 100% suurem kui minewa aasta. Et kõiki wäljaweoks mõeldud õunu ära wedada, selleks kuluks 5000 prahiwagunit ära.

Edmonton Bulletin teatab Athabasca järwe läheduses on suured rauatagawarad üles leitud. Analüüsimise tagajärjed on näidanud, et lademed sisaldawad 64% puhast rauda. Järwe kaldal olewat isegi rauda, mida kohe ära wedada wõib, ilma et kaewamist tarwis oleks.

Ülem Sileesia kiwisõe kaewandused andsid aug. kuul 2,609,769 tonni süsa, 2,070,000 tonni juulikuul.

Prantsusmaa warustab Rumeenia sõjawäge riietega a saab selle eest petroleumi wastutasuks; 25 tuhat

Weltwirtschaft.

Durch Feuerschäden ist in den Vereinigten Staaten von Nord-Amerika in den letzten 5 Jahren ein Schaden von 1,500,000,000 Dollar entstanden.

Es ist nachgewiesen worden, dass Frankreich 70 Jahre gebraucht hat, um den durch den Krieg 1870/71 verursachten Verlust an Menschenleben wieder wett zu machen.

Londoner Blätter melden, dass aus dem Sojabohnen gewonnene Milch bald in grossen Mengen auf den Markt kommt. Sie wird viel billiger als die Kuhmilch sein und voraussichtlich auch viel besser.

Die letzten Daten über den Schiffsbau zeigen, dass, abgesehen von der jetzigen Krise im Welthandel, nicht weniger als 7,000,000 Tonn Schiffe auf Stapel liegen.

Das grösste Schiff des Atlantischen Ocean's „Olympic“ verbraucht 3600 Tonnen Öl während einer Fahrt über den Ocean. Um das Öl für Hin- und Rückfahrt zu verstauen, wurde das Schiff mit 7555 Tonn fassenden Ölreservoirs versehen.

In Amerika sind nicht weniger wie 21 Telegraphen Kompanien tätig und kontrollieren eine 1,888,793 Meilen langes Leitungsnetz. Sie beschäftigen 39,600 Arbeiter, deren Jahresgehalt 40,000,000 Dollar ausmacht.

Der Dalai-Lama (Tibet) empfing vor kurzem einen Elektro-Ingenieur. Im Laufe von Jahrhunderten ist dieses der erste Fall, dass der Lama sich mit einem Europäer unterhalten hat. Es geschah aus dem Grunde, weil der Lama eine telegraphische Verbindung mit der Aussenwelt wünscht.

Die Zeitschrift „Mainichi“ aus Osaka berichtet, dass in Japan ein Syndikat, mit einem Kapital von 20,000,000 Pfund Sterling gegründet worden ist um die sibirischen Gruben, Wälder, Fischereien u. s. w. zu exploitiern. Dadurch erhält das Vanderlipsche Syndikat in Amerika nicht alleine alle Reichtümer Sibiriens für sich.

In Mexiko gibt es 85% Analphabeten. Infolge der Revolutionen ist die Zahl derselben noch gestiegen. Im Kreise Morelos (Zapatalama) gibt es nur 5% Gebildete.

Die Baumwolle-Industrie ist in Nord Argentinien in den letzten 3 Jahren um 4 fache gestiegen.

In Holland ist die Zigarren- und Tabaksindustrie, als häusliches Handwerk, vor kurzem von der Regierung verboten worden.

Italienische Schullehrer haben einen neuen Weg gefunden, wie die Regierung zu zwingen ist, ihre Lebensunterhalt zu verbessern. Sie lehren die Kinder in der Schule wohl weiter, jedoch unterlassen sie jede Prüfung.

Nach den letzten Nachrichten aus British Columbia ist die diesjährige Apfelernte um 100% grösser als im vorjahre. Um alle zur Ausfuhr bestimmten Äpfel zu verladen, gebraucht man 5000 Frachtwagen.

„Edmonton Bulletin“ betrachtet, dass in der Nähe der Athabasca Sees grosse Eisenlager entdeckt sind. Die Analyse zeigte, dass die Niederlagen 64% reines Eisen enthalten. Am Ufer des Sees soll das

tonni õli on juba Prantsusmaale wiidud hinnaga 750 franki tonn.

Hollandi wäljavedu Saksamaale 1921 aasta esimesel poolal oli 124,055,222 floriini, kuna see summa 1920 aastal 200,279,543 oli. Sissewedu Saksamaalt oli 330,612,153 fl. sel poolaastal ja 415,160,310 fl. minewa aasta esimesel poolal.

Amerika ühendatud riikide wäliskaubandus septembri kuul on langenud. See aasta sissewedu oli 180 miljoni dollari eest, kuna minewa aasta sept. 353 miljoni dollari eest sisse weeti. Wäljavedu oli 325 milj. dol. ja minewa aastane 605 milj. dol.

Argentiinas oli 1920—21 puuwilla istanduste all 10 tuhat akrit maad, kuna wiimase kahe aasta ala 6000 akrit oli.

Argentiina petroleumi allikad Comodoro Rivadavia maakonnas andsid 192,478 kubiik meetrit õli esimese kaheksa kuu jooksul see aasta, millest augusti kuul 21,221 kub. metr. saadi.

Greekamaa wedas poole miljoni naelsterlingi wäärtuses rohtusid sisse, mis pea ühe wõrra Prantsus, ja Inglismaalt tuli. Praegu on karta, et Saksamaa selle kaubandusharu omale saab.

Sestsaadik kui Am. Üh. Riikides alkoholi keeld maksma pandi, on maiusajade tarwitamine hiiglasuureks läinud. Minewa aasta söödi 1 miljard dollari eest maiusasju, see on 552 miljoni dollari enam kui aastal 1919.

Hiigla aurulaew „Bismark“ on Hamburgis walmissaamisel. Ta antakse Sakslaste poolt Inglisele sõja kahjutasuks ja on Inglis walitsuse poolt „White Star“ laewa ühisusele ära müüdüd. Laewa pikkus on 950 jalga ja mahutus 56,000 tonni. Sisseseade poollest täielikum kui endine „Vaterland“.

Kanaada sissewedu tuleb peaaesjalikult Am. Üh. Riikidest. Terwest minewaastast 248 miljoni naelsterlingit, tuli 171 milj. üle A. Ü. piiri.

Rootsis tehti katset aeroplaaniga telegraafi traadi panemiseks. Traadi lahti rollimine maa peal wõtab harilikult õige palju aega, kuid üks aeroplaan rollis üle 9 kilomeetri traati kuue minutiga lahti ja järgmise kahe minuti jooksul oli traat juba nii wõrd kohale paigutatud, et teatud jaamade waheline ühendus juba käimas oli. Katse tehti sõjawäe otstarbeks.

Austraalias tohib wõerakeelseid ajalehti ainult siis trükkida, kui lehel Inglisekeelne tõlge iga üksiku artikli kohta juures on.

Maailma kõige täielikum postmargi korjandus oli Baron Philip von Ferrary'il ja selle arwataw wäärtus loetakse 1 miljon naelsterlingi peale.

Wiimased Schweitsi statistilised andmed näitawad, et sündimise arw on 30,9 pealt 1869 aastal 18,7 peale 1919 a. 1000 inimese kohta alla langenud.

Hiljuti lükati Hollandi parlamendis kommunistide ettepanek wene näljahädaliste krediiti lubada, 45 häälega 26 wastu tagasi.

Egiptuse puuwilla saak arwatakse see aasta 3 ja poole miljoni Kantari peale ulatawat.

Queenslandi asuriigis Austraalias edeneb puuwilla kaswatus jõudsaste. Nõudmine seemne järele see aasta lööb kõik senised rekordid üle. Umbes 14 tuhat akrit saab see aasta istanduste all olema, kuna seal minewal aastal kõigest 1500 akrit oli.

Tursa kala saak Norramaal on sellel hooajal kaugelt suurem olnud kui kunagi wiimase nelja aasta jooksul.

Kiwisõe tarwitajad Konstantinopolis näitawad jälle suuremat elawust. Amerika sütt ostetakse suuremal arwul, sest et see Inglis omast palju odawam on.

Eisen liegen, welches man sofort wegführen kann, ohne welche Grubenarbeiten zu unternehmen.

Die oberschlesische Steinkohlen Gruben ergaben in August 2,609,769 Tonnen Kohlen, im Juli 2,070,000 Tonnen.

Frankreich versorgt die rumänische Armee mit Stoffe nund erhält als Zahlung Petroleum; 25,000 Tonn Petroleum ist schon nach Frankreich zum Preise von 750 Franken pro Tonn, abgegangen.

Hollands Ausfuhr nach Deutschland betrug im ersten Halbjahr 1921 124,055,222 Florinen, im Jahr 1916 jedoch war die Summe 200,279,543 Florinen. Die Einfuhr aus Deutschland war in diesem Halbjahr 330,612,153 Fl. und 415,160,310 Fl. im ersten Halbjahr 1921.

Der Aussenhandel der Vereinigten Staaten von Nord Amerika ist im Monat September zurückgegangen. Eingeführt wurde in diesem Jahre für 18,000,000 Dollar, im vorigen September dagegen für 363,000,000 Dollar. Ausgeführt wurde für 325,000,600 Dollar, im vorigen Jahr für 605,000,000 Dol.

Im Jahre 1920—21 waren in Argentinien 10,000 Hektar unter Baumwolle, dagegen in den letzten 2 Jahren nur 6000 Hektar.

Argentiens Petroleum-Quellen in Comodoro Rivadavin Gebiet ergaben 192475 Kub. Meter Petroleum in den ersten 8 Monaten des Jahres, wovon auf dem August Monat 21,221 Kub. Meter entfallen.

Griechenland führte für eine halbe Million Pfund Sterlinge Medikamente ein, welche zu gleichen Teilen aus England und Frankreich kamen. Momentan ist zu befürchten, dass Deutschland diesen Handel übernimmt.

Seit dem der Alkohol in den Vereinigten Staaten von Nord Amerika verboten wurde, ist der Verbrauch von Süßigkeiten enorm gestiegen. Im vorigen Jahre wurde für 1 Milliarden Dollar Süßigkeiten verzehrt, d. h. für 552 Millionen Dollar mehr als 1919.

Der Riesendampfer „Bismark“ kommt bald vom Stapel. Er wird von Deutschland an England als Kriegsentschädigung übergeben werden und ist von der englischen Regierung bereits an die „White Star“ Schiffsgesellschaft verkauft worden. Die Länge des Schiffes beträgt 950 Fuss und kann 56,000 Tonnen laden. Die Einrichtung ist vollständiger wie beim früheren „Vaterland.“

Kanadas Einfuhr kommt hauptsächlich aus den Vereinigten Staaten von Nord Amerika. Von der ganzen vorigjährigen Einfuhr von 248 Millionen Pfund Sterling entfielen auf die Vereinigten Staaten von Nord Amerika 171 Millionen.

In Schweden wurde der Versuch gemacht, mittels Aeroplans die telegraphen Drähten zu legen. Das Losrollen des Drahtes auf der Erde erfordert gewöhnlich sehr viel Zeit, während ein Aeroplan einen 9 kilometer langen Draht in 6 Minuten losrollte und in weiteren 2 Minuten war der Draht schon so weit geordnet, dass die Verbindung zwischen gewissen Stationen schon hergestellt war. Der Versuch wurde aus militärischen Gründen unternommen.

In Australien ist das Drücken der fremdsprachigen Zeitschriften nur dann erlaubt, wenn dem Blatte eine englische Übersetzung jedes einzelnen Artikels beigelegt ist.

Die grösste und vollzählichste Postmarken Sammlung der Welt besass der Baron Philipp von Ferrary, deren Wert auf 1 Million Pfund Sterling geschätzt wird.

Die letzten statistischen Daten der Schweiz zeigen, dass die Zahl der Geburten von 30,9 in den Jahren 1869 auf 18,7 im Jahre 1919 vom 1000 gefallen.

Offenbachi nahawabrikud töötavad praegu suure hooga wäljaweo jaoks, peasjalikult Amerika Ühend. Riikide tellimiste peale, ja paljud wabrikud teewad ületööd.

„Põhja Kodu“ kirjastusel ilmus trükist:

Narwa juht „Kõik Narwa“ Narwa juht

Esimene täielikum raamat Narwa tundma-õppimiseks. Tarwilik igale ärimehele, kui ka teistele, kes Narwaga läbikäimist tahawad pidada. Ligi 1000 mitmesugust adressi. Ajalugu. Waatamisewäärilised kohad. Tööstus. Ametkohad. Seltskondlised asutused. Kaubandus. Pildid j. m. j. m. Lisa: Kalender 1922 a. peale. Hind 75 mrk. Pealadu: — — „Põhja Kodu“ talituses Narwas. — —

Toimetus ja talitus „PÕHJA KODU“ Narwas

Amerika Ühend. Riikide augusti kuu sisse- ja wäljawedu oli parem kui eelmistel kuudel. Wäljawedu 375 milj. dol. ja sissewedu 194 milj. dol.

Üleüldine Hollandi kiwisöe saak 1920 oli 3,940,590 metr. tonni, aastal 1919 — 3,401,546.

Pöolas on 1,521,516 majasi, mis wiimase seitsme aasta jooksul sõja läbi häwitatud, juba 464,192 uuesti ülesehitatud.

Kuulus rippuw sild Kantaras üle Suez'i kanaali kõrwaldatakse ja asemele kawatsetakse kanaali alt tunnelit ehitada.

Prantsus söekaewandused andsid enne sõda 185,000,000 süsi. See aasta tarwitatakse suurt jõupingutust, et 4,000,000 tonni wälja kaewata.

Kõik Kanaadasse minew wäljamaa kaup peab saatja maa poolt märgitud olema. „Made in Germany“, „Made in Estonia“ j.n.e.

Jaapanlaste wäljarändamine Lõuna Ameerikase, iseäranis Brasiliasse, Peruasse kaswab jõudsaste. Praegu on Brasiliast 34 tuhat ja Perua 10 tuhat jaapanlast. Nad kaswatawad peasjalikult kohwi, suhkurt ja puuwilla.

Vor kurzem wies das holländische Parlament den Antrag der Kommunisten, den Hungerleidenden Russlands einen Kredit zu gewähren, mit 45 Stimmen gegen 26 ab.

Egyptens Baumwollernte wird in diesem Jahre auf 3¹/₂ Millionen Kantare veranschlagt.

In Quensland in Australien gedeiht die Baumwoll-Pflanzung vorzüglich. Der Bedarf an Saaten in diesem Jahre übersteigt all bisherige erzielten Rekorde Ungefähr 14000 Acres werden in diesem Jahre bepflanzt werden, während es im vorigen Jahre um 15000 Acres waren.

Dorschbeuten in Norwegen ist in dieser Saison bedeutend grösser gewesen als im Laufe der letzten 7 Jahre.

Der Steinkohlen-Verbrauch in Konstantinopel ist wieder lebhafter geworden. Amerikas Kohlen werden in grossen Mengen gekauft, denn sie sind bedeutend billiger wie die englischen.

Offenbach's Lederfabriken arbeiten momentan für den Export, hauptsächlich auf Bestellungen aus den Vereinigten Staaten von Nord Amerika. Viele Fabriken machen Überstunden.

Die Ein- und Ausfuhr Amerikas (Vereinigten Staaten) im August war grösser als in den vergangenen Monaten. Ausgeführt wurden für 374 Millionen Dollar und eingeführt für 194 Millionen Dollar.

Die gesammte Kohlenbeute Hollands betrug im Jahre 1920 3,940,590 Metr. Tonnen, 1919 — 3,401,546 Metr. Tonnen.

In Polen sind von 1,521,516 Häusern, die in den letzten sieben Jahren durch den Krieg zerstört wurden, 464,192 wieder aufgebaut.

Die berühmte hängende Brücke in Kantaras über den Suez Kanal wird abgetragen und an ihrer Stelle gedenkt man ein Tunnel unter den Kanal zu bauen.

Die französischen Kohlengruben ergaben vor dem Kriege 185,000,000 Tonnen Kohlen. In diesem Jahre werden grosse kraftanstellung gemacht, um 4,000,000 Tonnen zu erreichen.

Jegliche nach Kanada eingeführte ausländische Ware muss einen Heimatstempel haben. zum Beispiel: Made in Germany, Made in Estonia u. s. w.

Die Auswanderung den Japaner nach Süd Amerika, besonders nach Brasilien und Peru wächst beständig. Momentan sind in Brasilien 34,000, im Peru 10,000 Japaner. Sie bauen hauptsächlich Kaffe, Zucker und Baumwolle.

Aufruf! Die Adressen und näheren Angaben über alle estnischen Handelshäuser und industriellen Unternehmen übermittelt kostenlos die Redaktion des „Hermes“.

Die Redaktion ersucht höflichst alle Interessenten — bei Anfragen die Branche zu erwähnen, damit die Möglichkeit vorhanden ist — mit um so ausführlicheren Daten zu Diensten zu stehen.

Die Redaktion des „Hermes“.

Notice. The addresses of firms, factories, and workshops or any particulars relating to these may be obtained free of charge from the „Hermes“ Publishing Office.

When writing for such please mention the branch of Business or Industry the undertaking belongs to in order that an exact and prompt reply could be effected.

The „Hermes“ Publishing Office.

**Annoncierst Du und stehst früh auf,
Dein Umsatz steigt — ich wette drauf!**

**Kuld, hõbe, ja kalliskivi-
dega kaunistatud iluasju**

**ostavad eestlased
kõige kohasemalt**

Aleksander Malmstein'i

kuld- ja hõbeas-
jade kaupluses.

Pikal tänaval nr. 31.

*Parikas'te
foto-ateljee*

Tallinnas, Kuninga täñ. 1 Tel. 7-50

Portreefotografia ateljee:

*portreed, grupid, suuren-
dused igas tehnikas,
amatöride tööd j. n. e.*

Suurem kogu üleswõtteid

Eestist:

*maastikud, sündmused,
tegelaste portreed j. n. e.*

H. Weidebaum & K^o

TALLINN,

Wana Posti tänav nr. 7.

Müüb ladust

suurel arwul mitmetsorti

**RIISI ja
KOHVI.**

Esimene Klishe-graveerimise ja emailleerimise

Töökoda

R. Rekkor

Valmistab maitserikkalt seltside
ja mälestusmärke, paberossi-
toose ja muid emailletöid.

Tallinnas, Kloostri Kooli tän. №7, k. 9.

Tänavusel näitusel II auhinnaga kroonitud.

PÕLLUTÖÖRIISTADE VABRIK

W A L M I S T A B :

Põllumeestele:

Häid atru, zik-zak äkkeid, tuuli- ja sorteerimismasinaid wiljapuhastamiseks, hekslimasinaid, turbapurustajaid käsitsi ja masina jõuga ja mitmesuguseid põllutööriistu.

Tööstuse ettevõtjatele:

tellimise järele; Saekatrid (saeraamid), lauserwimise masinaid, jahuweskid, aurukatlaid, tõrwaajamise sisseseadeid, nahawabrikute sisseseadeid, rihma sheibisid, wõlwisid, laagrid, jne.

Töösi ei hinnata umbkaudu, waid kindla kontrolli ja õiglase wäljaarwamise järele, sellepärast on hinnad odawad.

Tellimisi wõetakse vastu.

Walmistöid:

Huariste üle 100 mustri, raud pingijalgulja walmispinke, katla reste, surnukirstu jalgu ja käeraudu, pliitaraudu, wankripusse, laewa winte ja igasugu tellimisi joonistuste ehk mudelite järele.

Parandustööd:

igasuguste põllutööriistade, wabrikute, aurukatlate, masinate ning laewade juures saawad kiiresti ning korralikult tehtud.

Müüakse ladust.

O. E. Herodes & P. M. Prick

Lauawabrik, ehitusematerjaalid ja kütteained.

Tallinnas, Wiljandi tän. 9.

Telefon nr. 8—63.

Postkast 23.

Balti nahavabrik Pärnus.

Vana Sauga tänav № 24.

Peakontor: Uus tän. № 2.

— Telefon nr. 121 ja 60. —

Valmistab kõrges häduses

Talla,
Pinsoli,
Juht,
Raag (Seremet),
Voodri ja kasuka

nahku

Võtab parkimiseks kõiksugu nahku vastu. Vahetab parkimata nahku ja
— — ostab kõiksugu nahku. Hinnad mõõdukad. Töö korralik. — —

7 korda nädalas ilmub „KAJA”

1. septembrist 1921 hakates!

- „Kaja“ on mõjuvam ja suurem Eesti poliitiline, majandusline ja kirjandusline ajaleht.
„Kaja“ sisu on mitmekesine ja tuumakas, sest selle eest hoolitseb suurendatud toimetuse ühes tähtsamatest riigi- ja seltskonna tegelastest kaastöölisega.
„Kaja“ sõnumid ja uudised on alati värsked ja tõsised. Kõmujutud ei leia temas aset.
„Kaja“ toob piltisid silmapaistvatest isikutest ja tähtsamatest sündmustest ning avaldab pilkepiltisid väärnähtuste kohta riigi- ja seltskonna elus.
„Kaja“ valgustab kõige täielikumalt põllumeeste liikumist, ja loetakse sellepärast väga laialiselt põllumeeste hulgas.
„Kaja“ kättetoimetamine sünnib kõige suurema kättesaadava kiirusega ja täpipealsusega.

Sellepärast lugege kõik „KAJA”

„Kaja“ loetakse suurel arvul igas riiginurgas ja tema lugejate ringkond on ostujõulisem kiht Eestis, sellepärast on kõige **Kasulikum Kuulutada**

„KAJA’S”

Tellida võib abitalitusest, oma tellimiste vastuwõtjate juures kõigis Wabariigi postkontorites.

Kuulutuste hind:	Tellimise hind:
Üks millimeeter ühel weerul:	ühes saatmise kuludega:
lehe eesotsas Mk. 5.—	1 kuu peale Mk. 75.—
tekstis . . . „ 6.—	3 kuu peale „ 225.—
kuulut. küljel „ 3.—	6 kuu peale „ 450.—

„Kaja“ toimetuse asub Wene uul. 11, telefon 312.

„Kaja“ talituse asub Lai uul. 5, telefon 704.

Aadr. kirjawahetus.: „Kaja“, postkast 28, Tallinnas.

Rootsi Import & Eksport.

Tallinnas, Kuninga tänav 2.

Telegrammi aadress: Olsam.

Import:

Kolonialkaubad,
Keemiakaubad,
Petroleum, bensin
Õlid jne. jne.

Eksport:

Tsement,
Telliskivid, sauekaubad,
kausid, potid jne.
Toiduained, nagu: wõi,
munad, liha, kartulid,
õunad jne. jne.

Schwedischer Import & Export.

Reval, Königstr. Nr. 2.

Telegrammadr.: Olsam.

Import:

Kolonialwaren,
Chemikalien,
Petroleum, Benzin,
Öle etc. etc.

Export:

Cement;
Ziegelsteine, und Tohn-
waren s. w. Schalen
Töpfe u. s. w.
Holz,
Lebensmittel wie:
Butter, Eier, Fleisch
Kartoffel, Äpfel etc. etc.

F. Hoppe ja K^o tubakawabrik

Tartus, Raatuse tän. nr, 18/20. Telefon 219.

Soovitab kõrges headuses: Türgi, Krimmi ja Kaukasia

Tubakat: Paberosse: Sigarid: Sigarillod:

Floriida
Veronika
Jahimees
Mahorka

Konstantin
Florida
Sekret

Cuba
Sumatra
Havanna

Napoleon
Danella

Hinnad odavad. Jällemüüjatele kõrged % %

Esitaja Tallinnas Ed. AUNIN,

Maakri tän. 23. Telefon 13-18,

Kaubamaja F. HOPPE ja K^o

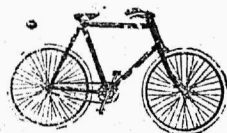

Joh. Freybach

Tallinnas, Niguliste tän. 11. Tel. 15-30.

Soovitab:

Mootorrattaid, Õmblusmasinaid,
Belgia F. N. jahipüsse ja browningid.

P. S. Wõtan kõiksugu mehaanika töösid ja mootorrattaste parandusi wastu. Suur tagawara kõiksugu mootori jagusid.

Karl Hackenschmidt'i

**Auruwärwimise ketramise
= ja kudumise töökoda =**
Tartus, Kalamehe tänaw nr. 1—5.

Wõtab wastu igasugust riide kui ka lõnga wärwimist. Wanutamist, pressimist, pügamist ja dekadeerimist. Ühe, kahe ja kolmekordse lõnga ketramist, ja mitmekordse waiba lõnga. Igasugust naisterahwa ja meesterahwa riide kudumist.

==== Suur mustrite wäljawalik. ====

Karl Hackenschmidt's

**Dampf- Färberei- Spinnerei
= und Weberei. =**
Dorpat, Fischer-Strasse Nr. 1—5.

Übernimmt das Färben von Garn und Zeug jeglicher Art, wie auch das Walken, Pressen u. Decatieren von Zeugen, das Spinnen von eindrähtigem Garn (Einschlag und Kette,) zwei und dreidrähtigem Strumpfgarn und mehrdrähtigem Teppich und Häkelgarn; das Weben von einfachen und geköperten Damen- und Herren-Zeugen.

Auswahl von Mustern stehts zur Verfügung.

Wer mit den Handels- und Industrie-Unternehmen Lettlands

in geschäftliche Beziehungen treten will, inseriere im

„Latwijas Tirgotajs”

6. Jahrgang.

(Lettlands Kaufmann).

6. Jahrgang

ORGAN DES VERBÄNDES LETTL. KAUFLEUTE.

Die Verbreitung dieser Zeitschrift erstreckt sich nicht nur auf seinen Abonnentenkreis, sondern sie wird auch abwechselnd allen grösseren Firmen der Randstaaten zugesandt, daher haben

Ausland-Inserate dauernden Erfolg.

Inseraten-Annahme

für das gesamte Ausland durch

Petzholz Annoncenbüro

RIGA, Scheunen-Str. 16.

REVAL, Kullasepa t. 8.

im Auslande — durch alle grösseren Annoncen-Expeditionen.

..... Redaktion und Administration:

Riga, Aspasia-Boul. 10.

Tel. 7-63.

Kaalude ja mõõtude tööstus

Tallinnas, Graniidi tän. nr. 5.

Sellega teatame, et meie töötoas saavad **kaalud, pommid ja mõõdud** kõige kiiremas korras **rihitud ja tembeldud**.

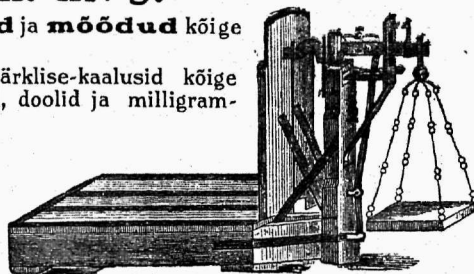
Sealsamas saab ka tehtud uusi detsimaal-, laua-, apteegi- ja tärglise-kaalusid kõige uuemate nõuete järele ja kaalupommisid: naelad, grammid, solotnikud, doolid ja milligrammid, üksikult ja hulgawiisi, raudarsinad ja piirituse mõõdud.

Tellimisi võtame vastu kõigi selle ala tööde peale

Graniidi tänav nr. 5.

Tööde eest on saadud kaks I auhinda Tallinna Põllumeeste Seltsi 1920 a. näitustel

Wennad Pirkopid.

Werkstatt für Masse und Gewichte

Reval, Granit-Str. Nr. 5.

Hiermit teilen wir mit, dass wir allerlei **Masse und Gewichte schnellstens richtig stellen und stempeln**.

Daselbst werden verfertigt auch neue Decimal-, Tisch-, Apotheken-, Spiritus- und Stärke-wagen nach den neuesten Forderungen, sowie Gewichte zu Pfund, Gramm, Solotnik, Doli und Milligramm, ausserdem eiserne Arschine. Bestellungen werden jederzeit angenommen

Granit-Str. Nr. 5.

Unsere Produkte sind preisgekrönt mit zwei I. Medaillen auf der Rev. Landwirtschaftlichen Ausstellung 1920 und 1921.

Gebrüder Pirkop.

DORPATER BANK

••
**Akkreditive, Inkasso,
 Ueberweisungen, Valuta,
 und alle anderen Bankoperationen**
 ••

DORPAT & FELLIN

Tähelepanemiseks kõigile!

Iga kokkuhoidlik ja arusaaja inimene kinnitab oma varanduse tulewastu ära tingimata

Eesti Kinnituse Seltsis

(asutatud 1907 a. Tartus.)

kus kõige odawamad kinnituse maksud (100—300 korda kinnitussummast odawamad) ja kõige suurem kindlustus (1.600.000 m.) Iga kinnitaja on ühtlasi täieõigusline seltsi liige ja saab kasudest osa.

Kinnitusi wõtawad wastu: Tartus, Seltsi Walitsus, osakonnad ja agendid igas linnas ja alewis.

Tallinnas, seltsi pea-esitaja Julius Kühle, Wiru tän. 2/6. Kõnepraad 14—35. Komisjoni wahetalluse kontoris.

Tartu Eesti Majanduse Ühisus

Põllutöö-masinate, kunst-sõnnikute, seemnete, raua, raud ja teras-kaupade, ehitusmaterjaalide, määrdõlide ja muude põllutöö — tarbeainete ladu. —

Tartu Eesti Majanduse Ühisus

Holmi t. 14/21 oma majades.

Telefon nr. 10. Telegr. adr. „Estokommerz.“

F. Badendieck & Co.

Tallinn (Reval) Eesti, Pikk tänav nr. 43.

Telegr. adr.: „Badendieck — Tallinn.“

Telefon 11-98.

Gummi Kalossid villase ja trikoo voodriga.

Tehnilised gummi ained: masina ja transport rihmad, imemise ja surve-torud, mitmes. tiheduse platted ja pakungid jne.

Hirurgilised gummi ained: mitmes. pritsid, irrigaator-torud, haavaarsti kindad, veekotid, soendamise pudelid, istumise padjad jne.

Mitmesugused gummi ained: pallid, mänguasjad, radeerimise gummi jne.

Kõva-gummi Kammid.

Auto-, jalgratta ja vankri rehvid.

Gummi-Galoschen mit Woll- und Tricot-futter.

Technische Gummi - Artikel: Treib- und Transportriemen, Saug- und Druckschläuche, div. Dichtungsplatten und Packungen etc.

Chirurgische Gummi-Artikel: div. Spritzen, Irrigator Schläuche, Operationshandschuhe, Wasserbeutel, Wärmflaschen, Sitzkissen etc.

Div. Gummi - Artikel: Bälle, Spielwaren, Radiergummi etc., etc.

Hartgummi Kämme.

Auto-, Velo- und Wagen Reifen.

Orthopädi ja
arstiriistade tööstus

Kuld auraha
Tartus 1913

G. Saks

Kuld auraha
Tallinnas 1921

Walmistame:

Kunstjalgu, käsa, tugi-
aparaatisid vigaste jalga-
dele, korsettisid selgroo-
köverduse vastu, kube-
merihmu, kehasidemeid
j. n. e.

TARTUS, Riia tänav nr. 35.

UUS TUBAKAKAUPlus „LADU“

Tallinnas, Harju tän. nr. 30.

Tubakad ja paberossid

kõigist parematest vabrikutest.

Müük suurel ja väikesel määral.

M. Alperovitsch & Co

Uus t. 16. Tel nr. 15-98.

Alaliselt ladus:

Braunsi riidevärvid
puubeitsid,
seebikivid
Kondiitri värvid
nahavärvid „Vilbra“
Keemilik „pese Kodus“
„Quedlin“

Anillinvärvid: Agfa ja Baadeni, kui ka mitmeaugsused
muud kaubad.

J. ZIMMERMANN, Tallinnas.

Harju tänavalt nr. 30 üleviidud: Lühike jalg 4.

RAAMATU- JA AKSIDENTS TRÜKIKODA.

Kirjaümbrikkude ja apteegi kotikeste tehas.

Saavad valmistatud kõiksugu trükitööd; hinnakirjad, blan-
ketid, arved, volituskirjad, kviitungid, piletid, kihla- ja
nimekaardid, müürilehed, plakatid, pidu-eeskavad j. n. e.

Gummitemplite ja raamatukõitmise töökoda.

Kaubamaja A. Hoff

Kuninga tänav nr. 2.

Soovitab mitmesugust riiet
meeste- ja naisterahwa kos-
tüümide, palitute ja ülikon-
— — dade jaoks. — —

Igatseltsi siidi ja sammeff. Alati moodne kaup

Müük suurel ja väikesel arwul.

Elektro-mehaanika tööstus

Tallinnas
S. Pärnu mnt.
nr. 14

'Uku'

Tallinnas
S. Pärnu mnt.
nr. 14

Igasugu elektri aparaatide ja masinate
parandamine. Uute elektrijaamade
sisseseadmine. Asjatundjad montöörid
alati saadawal ka väljasõiduks.

**Nikeldamine, wasetamine, hõbetamine
jne.**

Müüa kõiksugu elektro-mehaanika
— alal tarwis minewat materjali. —

A. Järw & K. Aloe

I järgu meesterahwa rätsepa-äri.

Niguliste tän. nr. 9, waremalt Harju tän. nr. 44.

Töö valmistatakse kõige uemate Ameerika
methodide järele ja on laialistes ringkondades
lühikese aja jooksul haruldase suure lugupida-
mise wõitnud.

„REVALER BOTE“

Wichtiges Informations- und Einzige
grosse deutsche Zeitung in Estland.

Eigene Korrespondenten in Dorpat, Narva, Pernau, Hapsal, Wesenberg
u. a. Ortschaften Estlands. Eigene Korrespondenten im Auslande.

Regelmässige **Bearbeitung** der **Presse Ssowjetrusslands.**

Informationsorgan aller in Estland einreisenden **Ausländer**, die Verbindung mit Russland suchen.

Bezugspreis: im Inlande monatlich 83 EMk.,

im Auslande: monatlich 20 Reichsmark bei 3-mal wöchentlicher Versendung,
monatlich 26 Reichsmark bei täglicher Versendung.

Ausländische Zahlstelle: Disconto-Gesellschaft, Berlin.

Anzeigenaufträge empfangen: die Geschäftsstelle des „Rev. Boten“ (Reval, Langstr. 2, Postfach 51).
im Auslande: alle grösseren **Annoncen-Expeditionen.**

Tarwitage ainult

„Melange“ kohwi

Kõige parem Eestis
olemas oakohwi segu

Leon Grosset

Dorpat, Aleksanderstr. 5

GK

„M
E
L
A
N
G
E“

Kohwi □ Kaffee

Verlangen Sie nur

„Melange“ Kaffee

Allerbeste Bohnenkaffee
Mischung in Eesti

Leon Grosset

Tartus, Aleksandri tän. 5.

Eesti kaubandus- ja kuulutusleht „HERMES“

Tallinnas, Vana Posti tänav nr. 7.

„Kus on võimaldatud kõige kasulikum reklaam Eestis?“ — küsite Teie, ja iga vähegi õiglane võistleja ja ärisõber vastab Teile otsekohele: „Hermes“'is, sest „Hermes“ saadetakse laiali väga suurel arvul üle kodu- ja väljamaa.

Kodumaal tungib „Hermes“ igasse tähtsamasse Valitsus- ja omavalitsusasutusse, muu seas — igasse vallavalitsusse, igasse raamatukogusse ja lugemisringi, linna- ja maaseltsidesse, arstide ja advokaatide ootetuppa: ärimehe kontori, büroosse ja kabinetti, **sest kõigile poole saadetakse „Hermes.“**

Välisriikidesse läheb „Hermes“ kõigile tähtsamatele äridele ja iga eritiigi kaubanduslistele keskasutustele, ajalehtede toimetustele jne.

Veelgi enam tiheneb „Hermes“ teenete rida hiljuti avatud **aadresside ekspeditsiooniga**, mille ülesandeks on väljamaad varustada Eesti tähtsamate äride aadressidega kirjateel ja **maksuta**. Iga Eesti ärimehel on võimalus „Hermes'i“ vahetalitsust sel alal kasutada, ilma et keegi temalt selle eest maksu nõuaks.

Sellest kõigest järgneb, et õigus on igal ühel, kes tõendab, **et kasulik on kuulutada nimelt „Hermesi.“**

Ja õige samm on ka Teie poolt, kui Teie veel täna oma kuulutuse „Hermes'is“ ära annate. — Tellige proovinumbreid.

Tinti, tempelvärwi ja kontoriliimi nõudke ainult I. Eestima Tindiwabrikust

See on käesolewa aja kõige parem kaup.

Saada kõikidest kirjutusmaterjaali ja
raamatukauplustest Eestis.

Tera- ja külmade sõjariistade töökoda

omanik

inseneer A. BERGMANN

S. Tartu m. 16.

Walmistab laua-, tasku-, Soome-
nuge,

mööke, kortikuid, rapiire, jne.

Tellimised täidetakse ruttu, korralikult ja odawalt.

Nõudke ainult shokolaadi

„KADO“

Maitsewamat temast ei ole.

Kontor ja ladu

Pühawaimu tän. nr. 7.

Das estnische Handels- und Anzeigenblatt

„HERMES“

Tallinn (Reval), Eesti, Alte Poststr. nr. 7.

„Wo hat man in Eesti die beste Möglichkeit zur Reklame?“
— fragen Sie, und ein jeder rechtfertige Konkurrent und Geschäftsfreund erwidert Ihnen gewissenhaft: „Im Hermes“ da „Hermes“ über ganz Eesti und dem Auslande Verbreitung findet.

In Eesti dringt „Hermes“ in alle wichtigeren Institutionen der Regierung und der Selbstverwaltung, unter anderem — in jede Gemeindeverwaltung, in alle Bibliotheken und Lesezirkel, in alle Vereine in Stadt und Land, in die Warteräume der Ärzte und Advokaten, in des Geschäftsmannes Kontor, Büro und Kabinett, **da überallhin der „Hermes“ zuge-
samt wird.**

Ins Ausland versendet man den „Hermes“ an alle Zentralinstitutionen für Handel und Industrie und allen grösseren Firmen, den Redaktionen der Zeitungen.

Die Verdienste „Hermes“ ergänzt die kürzlich eröffnete **Adressen-Expedition**, deren Aufgabe ist, die ausländischen Staaten mit Daten über das estnische Handelsleben und mit Adressen estnischer Firmen zu versorgen, und zwar **unentgeltlich**. Jeder Kaufmann hat die Möglichkeit die Dienste des „Hermes“ in Anspruch zu nehmen.

Daraus folgt, dass jeder Mensch im Recht ist, wenn er behauptet, **dass die prak-
tische Reklame durch „Hermes“ zuwege gebracht wird.**

**Und Sie tun es gut, wenn sie noch heute Ihre Anzeige aufgeben
werden. — Bestellen Sie Probenummer.**

Heinr. Lagus.

Tallinn (Reval), Eesti, Niguliste tän. 16.

Telegr. adr.: „Lagus-Tallinn“

Telefon 12-53.

Olid, ehitusmaterjaalid ja keemikaalid. Petrooleum, nafta, bensiin, masina-, tsilinder-, mootor-õli, vankrimääre, värnits, katusetõrv, aknaklaas, naelad, raud j. n. e.

Ööl, Baumaterial und Chemikalien, Petroleum, Naphta, Benzin, Maschinen-, Zylinder- und Motoröl, Wagenschmiere, Firnis, Teer, Fensterglas, Nägel, Eisen u. s. w.

Riia juubelinäitusel 1901 a. suur hõbemedalje.
Wene Rahaministeriumi suur hõbemedalje 1903 a.

Patent nr. 6966

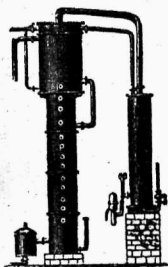
A. Hofrichter

Tartus, Kalamehe tänav nr. 49.

Wask- ja messingkaupade
wabrik ja apparaditehas

walmistab tarbeasju wiina-,
õlle-, pärimi-, likööri ja keemia
wabrikutele, karaswete asu-

tustele, wärwikodadele, keemialistele pesupuhaustustele.

Ausgezeichnet auf d. Rigaer Jubiläum Ausstellung 1901. g. silb. Medaille. Grosse silb. Medaille v. Finanzministerium 1903.

DORPAT, Fischerstrasse Nr. 49.

Kupfer- & Messingwaren - Fabrik und Apparatenbau - Anstalt
für Brennereien, Brauereien, Hefe-, Likör-, hemische Fabriken,
Mineralwasser-Anstalten, Färbereien und chemische Wasch-Anstalten.

Tartu wildiwabrik F. Hoppe ja Ko. Tartus,

Raatusse tän. 18/20. Telefon 219.

Soowitab suures wäljawalikus:

Naisterahwa kalosse,

(botad) saapaid,

kamasse ja hommiku kinge.

Meesterahwa kalosse,

wiltsaapaid, kamasse ja n. e.

Laste kalosse, ja wiltsaapaid

mitmesuguses suuruses.

Wiltkübaraid igas wärwis. Kollast wilti,
Chabrakuid jne. Tahwli wilti hobuseriistade tarwis.

Jällemüüjatele kõrged % % ∞ Ostab ja müüb lamba willu.

Tellimised saawad korralikult täidetud.

Wabriku esitaja Ed. Aunin, Tallinnas, Maakri t. 23

Telefon 13-18. Birki wärwikojas.

Tartu wildiwabrik F. Hoppe ja Ko.

Paberi-, kirjutus- ja joonistusmaterjaali kauplus

PHILIPP SCHAEFER

Tallinn, Harju tänav nr. 21. Kõnetraat 12-12

soovitab:

Brunswiga rehendamisemasinaid
Burroughsi kokkuarwamisemasinaid
Loga rahakursi rehendamisemasinaid
Roneo paljustamisemasinaid
 Kirjutusmasinaid, Soome tulekindlaid
 rahakappe, Büroomööblid jne.

AINUESITAJA EESTIS

TALLINN

Wene turg 5.
Kõnetr. 14-75.

„Koidula“

TALLINN

Wene turg 5.
Kõnetr. 14-75.

Pakub ladust wabrikuhindadega:

Naha-osakonnast:

Kroom-, schawrett-, juht-, talla-, woodri- ja pinsolinahka, woorsuid, saapapealseid ja kõiksugu kingsepatarwitusi.

Kolonial-osakonnast:

Suhkurt, jahu, riisi, manna, teed, kohwi, kompwekka, seepi, küünlaid, sahariini, pesu- ja söögi soodat ja muid kolonial-kaupe.

Tubaka-osakonnast:

Paberosse, sigarette, sigarid, tubakat, hülse, tuletikke ja kõiksugu tubaka saadusi.

Palume igäuhte austatud lugejat kauba ostmise juures kõige pealt ikka nende äride poole pöörduda, kes meie lehes kuulutawad ja ka lahkesti selle peale kaupmeeste tähelepanemist juhtida, nimetades, et meie lehes „Hermes“is olewa tema kuulutuse järele kaupa ostma ehk tellima olete tulnud.

Wir ersuchen unsere verehrten Leser, bei Einkäufen sich zu allererst an Firmen zu wenden, die im „Hermes“ inserieren und den Herren Kaufleute mitzuteilen, dass die auf Grund der Anzeige im „Hermes“ gekommen sind.

Lehe sisu:

- 1) Kaubandus- & tööstuse koda ja tema tähtsus ärielses elus.
- 2) Kudas Amerika võiks Euroopat peasta.
- 3) Eesti kaubandus ja tööstus.
- 4) Immajandus.
- 5) Kuulutused.

Inhalt:

- 1) Die Handels- & Industrie-Kammer und ihre Bedeutung im geschäft. Leben.
- 2) Wie Amerika Europa helfen könnte.
- 3) Handel und Industrie Estes.
- 4) Weltwirtschaft.
- 5) Anzeigen.

Väljaandja ja vastutav toimetaja — Herausgeber und verantwortlicher Redakteur: Joh. W. Abreithal, Tallinn, (Eesti), Vana Posti tän. № 7.

J. & A. Paalmann'i trükk, Tallinnas.

J. & A. PAALMANN

TRÜKI- JA KÖITEKODA

VALMISTAB KÕIKI ALASSE PUUTUVAID TÖID
MAITSERIKKALT JA HÄSTI. TÖÖKODA TÄIEN-
DATUD MOODSATE KIRJADEGA JA SPETSIAL-
MASINATEGA. ERITÖÖSTUS VÄRVITRÜKK

VÄLJANÄITUSTEL: 1 KULD JA 3 HÕBE AURAHAK

TALLINN, V. KARJA T. 12. KÕNETR. 8-86

Uuesti awatud lilleäri „Monaco“

Tallinnas, Raatuse t. 12,
Wana turu kaela nurgal
— (enne Moskwas) —

Alati suur valik kõikaugu ela-
wald lillesid, valmistakse lille-
korwe, pukette, pärgi tellimis-
te peale ruttu ja maitserikkalt.

Lillekaswatus ja aiaäri
Kirikuaja tän. 10, Wene
— surnuaia wärawas. —

Saalide ja pidulaudade deko-
reerimine. Õinnad wõistluseta.

Ulemaalisel Eesti Põllu- ja tööstuse-näitusel
— II auhinnaga kroonitud. —

Koolitarbe- ja Mänguasjade tööstus. „Kool ja Mäng“

Töökoda: Põhja t. 6-e. Kauplus:
V. Posti tän. 2, tel. 15-25, 16-56.

Koolidele

joonestus- ja joonlaud, tsirklid,
kirjapresse jne.

Lastele ja vanadele

kaunid ilu- ja mänguasju.

Jahimeestele ning loodus- loo kabinetidele

täistopitud linde ning loomi.

Spordimeestele

süste, skoudi keppe.

Hiljutisel Rakvere näitusel suur kuldauraha.

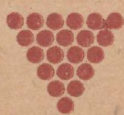
Überlikitsel tööstuse- ja põllutööstusel 1921 a. Tallinnas, ja põllutööstusel
Wiljandis esimese auhinna ja suure hõbeauraha kroonitud

Likööri ja napsiwabrik

„REKORD“

Likör- u. Schnaps-Fabrik

Esimene

Eksport-firma
Eestis.

Erste

Export-Firma
in Estland.

Tallinnas, Siimeoni tän. 19.

Telefon 4-34.

Reval, Simeon-Strasse 19.

Fernspr. 4-34.

Auf der allestnischen Industrie- u. Landwirtschafts Ausstellung 1921 in Reval, u.
auf der Landwirtschaftlichen Ausstellung in Fellin 1921 mit dem ersten Preis und
einer silbernen Medaille gekrönt.

J. & A. Paalmann'i trükk, Tallinnas.

ESTI
RAHVUSRAAMATUKOGU
1921